No. 2506 Zaterdag 30 Januari 1932. 49ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad : Pastorie San Mateo, Tel. 413.
Administratie : St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Frater PETRUS INNOCENTIUS VERRIET.

van de Orde der Predikheeren, door de Genade Gods en de Gunst van den Apostolischen Stoel, benoemd tot Apostolisch Vicaris van Curaçao en Titulair Bisschop van Eleutherna.

Aan de Geestelijkheid en de Geloovigen van zijn Vicariaat, Zaligheid in den Heer.

Beminde Confraters, beminde geloovigen. Reeds hebben wij 't U telegrafisch medegedeeld en thans brengen wij het bij dit ons eerste schrijven ter Uwer kennis, dat het Zijne Heiligheid Paus Pius XI behaagd heeft, om ons, zijn onwaardigen dienaar, bij Breve van 13 Nov. 1931 te benoemen tot Apostolisch Vicaris van Curaçao en Titulair Bisschop van Eleutherna, als opvolger van onzen onvergetelijken Mgr. VUYLSTEKE z. g.

Gij allen weet het, en herinnert het U, hoe Mgr. Vuylsteke in allen eenvoud, als een liefdevolle Vader onder U rondging, hoe Hij U beminde en alle nooden van zijn volk ter harte nam. Hij was inderdaad de Goede Herder, die zijn leven gaf voor zijne schapen.

Ruim twintig jaren is Hij U voorgegaan, in vrede en gerechtigheid, heeft lief en leed met U gedeeld, en door zijn onvermoeiden arbeid het godsdienstig leven onder ons volk steeds hooger opgevoerd. Zijn aandenken zal steeds in zegening blijven.

Thans rust op ons de taak, zijn werk voort te zetten, met de hulp van Gods genade. Want zonder de genade van God zijn wij niets en tot niets in staat. Een zware last is ons door deze benoeming op de schouders gelegd, een last zóó zwaar, dat wij hem nauwlijks zouden durven aanvaarden, waren wij niet verzekerd van den steun van Uw aller gebed en van Uw aller goeden wil, om met ons, onwaardige, de door Zijne Heiligheid den Paus over U gestelde kerkelijke overheid, mede te werken tot uitbreiding en versterking van het Katholiek geloof onder de bevolking der ons zoo dierbare Curaçaosche missie.

De blijken van belangstelling bij onze benoeming ondervonden, voor welke blijken wij U ten zeerste dankbaar zijn, de vreugde waarmede U onze benoeming begroet hebt, zijn ons een waarborg, dat U ons den steun van Uw gebed en van Uw goeden wil niet zult onthouden.

Uw liefde en ijver voor ons heilig geloof, — uw eerbied voor de over U gestelde Kerkelijke Overheid, voor uwe priesters in 't algemeen, zijn ons bekend. Gij bemint Uw geloof, Gij bemint uwe Priesters, en waardeert het werk, dat zij zoo geheel belangeloos verrichten tot uw heil en uw geluk. Uw geluk is ons geluk, uw heil is ons heil. Wij zouden met St. Paulus kunnen zeggen: Gij, Katholieken van Curacao, zijt de vreugde en de kroon van ons priesterschap „Gaudium meum et Corona mea".

Onze liefde voor U is U ook bekend. De Curaçaosche Missie en het Curaçaosche volk zijn ons boven alles dierbaar. En daarom zal ons geen last te zwaar zijn, ook niet de last, door Zijne Heiligheid den Paus ons opgelegd, om namelijk de geestelijke leiding over dit ons zoo dierbare volk te aanvaarden, als wij weten, dat met Gods genade en uw trouwe medewerking deze moge strekken tot uw aller heil en geluk.

Want iets anders verlangen of zoeken wij niet.

Gedurende ruim twintig jaren hebben wij onder U gearbeid. En dit ruim 20 jarig verblijf onder U heeft in ons doen ontstaan een groote sympathie, een groote waardeering voor de vele goede hoedanigheden, die ons Curaçaosche volk kenmerken, een sympathie en waardeering die met de jaren zijn uitgegroeid tot innige liefde. Het Curaçaosche volk heeft een eereplaats in ons hart veroverd. En daarom aanvaarden wij met liefde het kruis, hoe zwaar ook, door Zijne Heiligheid den Paus ons opgelegd, en kennen wij geen ander verlangen, dan, zoolang als de goede God ons de kracht er toe geeft, te mogen arbeiden aan uw aller geestelijk en tijdelijk welzijn. Dit verwacht de Goede God van ons, dit verwacht U van ons, en hebt U het recht van ons te verwachten.

Daarom, dierbare Confraters, mijne dierbare medehelpers in ons apostolisch werk, en beminde geloovigen, is onze eerste bede tot u allen, een innig verzoek, om voor mij, onwaardige, te bidden, opdat de genade Oods mij verlichte en sterke; en ik met Gods genade moge zijn een waardig opvolger van mijn vele roemrijke voorgangers, die met zooveel vrucht aan Uw aller heil gearbeid, en zoo ontzaglijk veel voor U gedaan hebben. Geen offers waren voor hen te groot, geen arbeid was te zwaar, als het gold de bloei van het Katholiek leven onder U, de bevordering van Uw eeuwig geluk. Geen offer zal ook mij te groot zijn, noch eenige arbeid te zwaar ter bereiking van dat doel.

De wereld maakt thans een crisis door, zooals ze wellicht nog nooit gekend heeft, een crisis op sociaal en economisch gebied, maar niet minder een crisis op godsdienstig gebied.

Het schijnt of de krachten der hel alle pogingen in 't werk stellen om de Kerk van Christus te vernietigen, om het geloof aan God in de harten der menschen te ondermijnen en uit te roeien. Maar, Gode zij dank, hebben wij de belofte van Christus die nooit falen kan: „Vertrouwt, wil niet vreezen!

„Ziet, Ik ben met U tot aan het einde der tijden" — „De poorten der hel zullen haar niet overweldigen".

Ook Curaçao kent die economische crisis, ondervindt er de gevolgen van, laat 't zijn in mindere mate wellicht dan andere landen. Alle standen ondervinden de gevolgen van de alom heerschende malaise, niet 't minste het zwakste gedeelte onzer maatschappij, de arbeiders, allen die geen overvloed hebben van tijdelijke goederen, Ook Curaçao telt zijn massa van eerzame en werkwillige arbeiders, die tot ledigheid gedoemd zijn en tot diepe ellende vervallen, arbeiders, die niets liever wenschen dan volgens het woord van onzen gemeenschappelijken Vader, Zijne Heiligheid den Paus, op eervolle wijze in het zweet huns aanschijns het dagelijksch brood te verdienen, dat zij iederen dag overeenkomstig Goddelijk bevel van hun Hemelschen Vader afsmeeken.

En deze malaise op stoffelijk gebied, heeft helaas, maar al te dikwijls een treurigen terugslag in het Godsdienstig leven, terwijl toch juist in tijden van lichamelijke ellende de mensch zich des te meer zou moeten doen hechten aan Hem, Die alleen redding brengen kan, en met des te meer vertrouwen zou moeten gaan tot Christus, den Vredekoning, Wiens geboorte wij in deze dagen met groote dankbaarheid en innige vreugde herdenken. In naam van Hem, den Vorst van vrede, die alleen in staat is onder de volken den vrede te herstellen, die de bron is van geluk en welvaart, richten wij ons tot U met een ernstig verzoek. Dit verzoek is de uiting van onzen innigsten hartewensch, omdat wij overtuigd zijn, dat van de vervulling daarvan veel zal afhangen met betrekking tot het geluk en het welzijn van ons volk. Mijne beminde geloovigen, nu de tijden zoo ernstig zijn en van alle kanten steeds meer gevaren dreigen, om ons te ontnemen, wat ons bovenal dierbaar moet zijn, den hemelschen schat van ons geloof, laten wij ons vaster en hechter aaneensluiten, en alles vermijden wat verdeeldheid en oneenigheid zou kunnen veroorzaken onder de kinderen van ons volk. Vereend staan wij sterk om aan de huidige crisis, vooral ook aan de Godsdienstige crisis, het hoofd te bieden.

Wij bezitten een schat, dien wij van God ontvangen hebben, den schat van ons heilig Roomsch geloot. Niets ter wereld kan hiermee vergeleken worden, omdat hij is de eenig ware grondslag van ons geluk. Want „wat baat het den mensch dat hij de geheele wereld wint, maar daarbij schade lijdt aan zijne ziel?" Door het geloof zijn wij kinderen van God, broeders van Jezus Christus, erfgenamen van 't rijk Gods, waarvan de Apostel zegt, dat al het lijden, alle zorgen van dit leven niet opwegen tegen en niets beteekenen in vergelijking met de glorie die eenmaal in ons zal geopenbaard worden. Daarom bestaat er geen grooter geluk hier op aarde, dan het geluk van een echt christelijk leven. Het christelijk leven, waardoor, wij in ons het hoogste ideaal der menschheid, dat is Christus, Onze Heer tot uitdrukking brengen, ontsluit voor ons de poort tot het eeuwig geluk. tot het geluk, dat reeds hier op aarde en in dit leven zijn glanzen vooruitwerpt.

Dat geloof is 't wat ons allen samenbindt, hechter dan welke band ook, omdat wij door dat geloof zijn kinderen van éénzelfden Vader, die in de hemelen is, van éénzelfde Moeder, onze Moeder de H. Kerk, erfgenamen van éénzelfde rijk, het rijk van onvergankelijke vrede en geluk, geroepen tot éénzelfde eindbestemming, die is het eeuwig bezit van God, bron van alle geluk.

Daarom bidden wij U, bewaart den schat van Uw geloof zuiver en ongerept.

Laat geen aardsche zorgen of beslommeringen U aftrekken van de vervulling Uwer godsdienstplichten. Hoe zwaar en kommervol de tijden ook zijn, er is een God in den Hemel, Die alles regelt en bestiert, en nooit beschamen zal hen, die met vertrouwen tot Hem gaan. „In te Domine speravi, non confundar in aeternum"! Op U o Heer hebben wij gehoopt, in eeuwigheid zullen wij niet beschaamd worden."

Vast aaneengesloten door den band van het eene ware geloof, door den band van liefde voor de heilige zaak van ons geloof, zullen wij sterk staan. Laat ons daarom in deze heerlijke dagen van den Kersttijd met allen aandrang herhalen de woorden door Christus gesproken in Zijn Hoogepriesterlijk gebed en door Hem als een erfenis ons nagelaten: „Ut omnes umun sint . . ." „dat allen een zijn, gelijk Gij Vader in Mij en ik in U, dat ook allen in Ons een zijn . . . ." (Joh. 17.20.)

Weest allen één, één in het geloof, één in liefde, één in eerbied voor onze Moeder de H. Kerk, één in eerbied en onderwerping aan het over U gestelde geestelijke en wereldrijk gezag, aan de dragers van dat gezag, die de verantwoordelijkheid dragen voor uw welzijn en eenmaal daarvan rekenschap zullen moeten geven.

Beminde geloovigen, veel hebben wij U te nog zeggen. Bidt den Goeden God, dat Hij onzen arbeid moge zegenen, en dat Hij ons heel bijzonder helpe in wat ons zoo zeer ter harte gaat, namelijk de organisatie van onze katholieke jeugd. Bidt Gij met ons, dat deze hartewensch, met Zijn genade en Uwe hulp, in vervulling moge gaan, tot glorie van Zijn Naam, tot heil onzer jeugd, tot verheffing van het Godsdienstig en zedelijk peil van ons dierbaar Curaçaosche volk.

Wij hebben ons episcopaat gesteld onder de bescherming van onze hemelsche Moeder Maria. Moge zij, de „Turris David" en „Sedes Sapientiae" de „Toren van David" en „Zetel der wijsheid" ons geven de noodige kracht en wijsheid en voorzichtigheid, om te volbrengen wat God en U van ons verwacht, opdat ons episcopaat moge strekken tot zijn meerdere eer en glorie, tot versterking en verinniging van 't geloof onder ons volk, tot heil en zegen voor de ons zoo dierbare Missie van Curaçao.

Moge Maria, onder wier machtige bescherming wij ons gesteld hebben, ons volk steeds nader brengen tot de Christus Eucharisticus, den verborgen God van ons Tabernakel, opdat het Koningschap van Christus zich steeds meer openbare in geheel ons leven, en hechter onder ons gegrondvest worde.

Binnen weinige maanden hopen wij in Uw midden te zijn, om het bestuur over de Kerk van Curaçao te aanvaarden, en met de onmisbare hulp van Gods genade U te besturen en te leiden, in den vrede der rechtvaardigheid, tot de eer en de kroon der Godsvrucht.

Bidt voor ons, vooral in deze dagen, opdat met de volheid, van het priesterschap, de volheid van Gods Geest, den Geest van wijsheid, liefde en rechtvaardigheid op ons neerdale.

Bidt voor uwe geestelijke en wereldlijke overheden. Bidt vooral voor Hare Majesteit, onze geëerbiedigde Koningin, Haar Koninklijk Huis, en Hoogst derzelver waardigen vertegenwoordiger in onze Kolonie, opdat Zij, vooral in deze troebele en hoogst ernstige tijden, het schip van staat met vaste en wijze hand zullen weten te besturen.

En zal dit ons herderlijk schrijven worden voorgelezen in alle Kerken en publieke kapellen op den eersten Zondag na ontvangst.

Gegeven te Venray, op den feestdag van Kerstmis 25 December 1931

fr. PETRUS INNOCENTIUS VERRIET.

Benoemd tot Apostolisch Vicaris van Curaçao.

De RIO CANARIO kwestie.

Eenige weken geleden hebben we in ons blad medegedeeld het appélvonnis, in zake Rio Canario, waarbij het Hof van Justitie heeft vernietigd de uitspraken in eerste instantie gewezen tusschen het Gouvernement en de verschillende (9) der zich noemende erfgenamen van het in het begin der vorige eeuw gestorven echtpaar de Lannoy-Ribbius, waarbij aan die erfgenamen was toegewezen een portie van de fl. 300.000, destijds gesteld tegenover de onteigende plantages Rio Canario en Suffisant.

Hierdoor is de Rio Canario kwestie tot ongenoegen van velen, weer voor een geruimen tijd misschien in zijn oplossing gestuit, maar het recht moet zijn beloop hebben. Alleen werd aan de erfgenamen een consolatieprijs toegekend in de overweging van het Hof, „dat deze afwijzing niet insluit, dat de erfgenamen geen recht zouden hebben, om de rente van de onteigeningssom te vorderen."

De toestanden op Rio Canario vóór het geval Urbina, waren een ergernis voor alle weldenkenden, en men was blij toen de onteigening kwam en daardoor meer orde in de chaos.

Maar de verdere afwikkeling dezer kwestie is wel na de uitspraak van het Hof in een zeer moeilijk stadium gekomen en waar het op uit zal loopen?

Van bevoegde zijde ontvingen we daarover de volgende inlichtingen:

Teneinde de schade, die door deze onteigening aan de erfgenamen was toegebracht, zooveel mogelijk te vergoeden, werden er door het Bestuur terstond maatregelen genomen, toen Rio Canario moest ontruimd worden.

Omtrent het gebruik der Plantages Rio Canario en Suffisant door de erfgenamen, werd vastgesteld, dat

1o De meeste erfgenamen in het geheel niet hiervan profiteerden.

2o Een beperkt aantal der erfgenamen had er voor eigen gebruik een huis.

3o. Een ander beperkt aantal haalden van den boedel veel meer dan hun rechtens toekwam. Zij hadden op de plantages huizen staan, die zij aan anderen verhuurden, of gaven stukken gronds in huur.

Het Bestuur bepaalde toen het volgende;

Erfgenamen, die op de plantages een of meer huizen hadden, ook al woonden zij zelf niet op de plantages, konden een perceel grond krijgen op de strook van Rio Canario, welke het Gouvernement niet in erfpacht uitgaf. De huur voor dit perceel werd op f. 1 — per jaar bepaald.

Aan de erfgenamen wordt voor verplaatsing van huizen enz. schadevergoeding gegeven. Deze schadevergoeding heeft in totaal bedragen aan 13 erfgenamen voor het verplaatsen van 17 huizen f. 14000.

Van Suffisant werd 13 H. A. ter beschikking gesteld van de erfgenamen, die daarvan voor doeleinden, door den districtmeester goedgekeurd, konden gebruik maken.

Afgescheiden van bovenstaande maatregelen, was het Gouvernement gaarne bereid de zaak geheel ten behoeve van de erfgenamen af te wikkelen.

Reeds vóór de erfgenamen zich tot den Kantonrechter wendden, had het bestuur het opmaken van een stamboom bevorderd.

Op de Begrooting 1931 stond f 100 000, bestemd voor de eerste betalingen aan de erfgenamen.

Toen de Kantonrechter uitspraak deed voor de afwikkeling, wilde het Bestuur zich daarbij neerleggen.

Eenige erfgenamen echter, niet-tevreden met de wijze, waarop de verdeeling zou plaats hebben, gingen in hooger beroep,

Nu was het bestuur wel gedwongen een eenigzins andere houding aan te nemen.

In hoogste instantie moest nu worden uitgemaakt, of - en zoo ja - hoe de verdeeling diende plaats te hebben.

Voorkomen moest worden, dat later grootere moeilijkheden werden ondervonden.

Het vonnis nu van het Hof, maakte uitbetaling onmogelijk. Het Bestuur is echter gaarne bereid de rente te betalen. Echter moet uitgemaakt worden, wie rechten hebben, en hoe de verdeeling moet geschieden.

Het Bestuur heeft bovendien niet het plan laten varen, om de kwestie geheel op te lossen. Overleg hiervoor heeft plaats, maar groote bezwaren worden ondervonden, welke men zal trachten uit den weg te ruimen.

Geheel zeker is het echter niet dat de kwestie nu afdoende kan worden geregeld.

Het Bestuur echter streeft met kracht ernaar, om de baten der erfenis aan de tegewoordige erfgenamen ten goede te doen komen.

Het wapen van Mgr. VERRIET.

Het wapen is verdeeld in vier kwartieren. In den rechterbovenhoek St. Petrus banden, patroon der parochiekerk van Venray, waarin Mgr. werd gedoopt en gevormd, de eerste H. Communie ontving en zijn eerste plechtige H. Mis opdroeg en thans de H. Bisschopswijding heeft ontvangen.

St. Petrns is afgebeeld in het wit, want martelaren zijn wit gewasschen in het Bloed van het Lam. De gouden achtergrond symboliseert de glorie van Sint Petrus.

In den linkerbovenhoek het wapen der Dominicaner-orde, waarvan Mgr. lid is en blijft.

In den linkerbenedenhoek de vredesduif, met de weegschaal der gerechtigheid, in zilver op rooden grond, symboliseerend rechtvaardigheid en liefde. In den rechterbenedenhoek de heliotroop, symbool der godsvrucht, omgegeven door een gouden kroon, op groenen grond, de heerlijkheid symboliseerend.

Boven het wapen symbolen der bisschoppelijke waardigheid.

De wapenspreuk luidt: Pax justitiae et honor pietatis, de vrede der gerechtigheid en de eer de godsvrucht.

VRIJWILLIGERSKORPS „CURAÇAO"

Jaarlijksche algemeene vergadering op Zaterdag den 30sten Januari des avonds om 8 uur, in het gebouw nabij het lokaal van de Vereeniging O. en O. op het Rif.

Curaçao Januari 22 1932.

De President.

C. N. WINKEL.

De Crisis op Curaçao.

We ontvingen dezer dagen, een rede van den Hr. E. Heldring, voorzitter van de Kamer van Koophandel te Amsterdam, bij het einde jaar 1931.

Ieder jaar geeft de Hr. Heldring een overzicht van den economischen toestand in de wereld, doch deze rede was de laatste, omdat ze tevens met zijn afscheid samenviel.

Niet onbelangrijk is, wat de Hr. Heldring sprak over Curaçao.

Het eiland Curaçao en met name de hoofdstad Willemstad bleven onder de invloed van het buitengewoon sterk ingekrompen aardolieraffinagebedrijf. De beteekenis van dien op den invoer moge uit de volgende cijfers blijken.

Januari-September
Invoer uitgedrukt in millioen gulden
Met olie in bulk Zonder olie in bulk

1931	92,9	11,5
1930	257,6	31,2
1929	255,9	51,6
1928	180,8	26,5

Ook de uitvoer nam sterk af:

Januari-September
Uitvoer, uitgedrukt in millioen gulden
Met olie-producten
Zonder olie-producten

1931	135,5	1,3
1930	223,4	2,2
1929	217,4	2,4
1928	178,6	3,5

en nog in meerdere mate de doorvoer, die gedurende ieder van de hierboven genoemden tijdperken, beginnend met 1931, onderscheidenlijk 359, 338, 263 en 153 millioen kg besomde.

In de cijfers van het havenverkeer weerspiegelt zich de achteruitgang ook, doch niet in de mate, doordat het aantal schepen en hun inhoud niet in evenredigheid tot de hoeveelheid lading verminderden. De inklaringen beliepen:

Stoomsch.		inhoud 1000 M³
1928	4579	24 169
1929	5278	28 897
1930	5473	30 236
1931	4646	27 623

Zeilschepen		inhoud 1000 M³
1928	1683	280
1929	1828	243
1930	1763	211
1931	1289	113

In de koloniale financiën is de depresie eveneens merkbaar. De opbrengst der middelen over de afgeloopen drie kwartalen bedroeg ongeveer f. 5.472.003, d.w.z. ongeveer 9% minder dan over het gelijke tijdperk in het vorige jaar en ook belangrijk minder dan de raming. Onder deze omstandigheden drong de Koloniale Raad op de grootst mogelijke bezuiniging aan, hetgeen de geraamde uitgaven voor 1931 van f. 10.373.000 op f. 8 829.000 terugbracht. Ook dit bedrag laat nog een tekort op de verwachte inkomsten, in verband waarmede in Nederland voor ongeveer f. 2.000.000 aan kasgeld opgenomen zal moeten worden. De begrooting voor 1932 geeft verdere drastische vermindering van de uitgaven te zien, namelijk f. 6.291.000, welke volgens de raming ruimschoots door de inkomsten zullen worden gedekt. Einde 1932 zou de totale schuld van Curaçao aan Nederland ongeveer f. 6.800.000 begragen. De sterke malaise maakt het bezwaarlijk, de belastingen verder te verhoogen, zoodat men noodgedwongen het program van openbare werken zal moeten beperken.

Van den nadeeligen invloed op den economischen toestand der bevolking moet men zich geen overdreven voorstellingen maken. De werkloosheid op Curaçao is niet groot. Onder vakleeden bestaat zij zoo goed als niet, wel eenigermate onder de ongeschoolde arbeiders. (*? Red.*)Er heeft in de laatste jaren een zeer groote afvloeiing van werkkrachten, van elders afkomstig en voornamelijk bij de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij in dienst, plaats gehad. Het hoogste punt van ongeveer 10.000 arbeiders in dienst van die onderneming is thans op ongeveer 2.600 teruggebracht.

De gegevens omtrent stortingen en opvragingen bij de Spaarbank geven, de tijdsomstandigheden in aanmerking genomen, geen al te ongunstigen indruk. Wel steeg het aantal faillissementen onder kleine winkeliers en kooplieden van 7 in 1930 tot 21 in de eerste 11maanden van 1931, ten deele het gevolg van de verleening van te groote credieten.

De groote Engelsche (Amerikaansche *Red*) touristen schepen, die in den winter West Indië bezoeken, loopen meerendeels ook Curaçao aan, welke bezoeken flinke vertering medebrengen.

De toestand op Aruba, waar de vermindering van de olieverwerking minder belangrijk is geweest dan op het hoofdeiland, geeft geen aanleiding tot opmerkingen; de Bovenwindsche Eilanden blijft onbevredigend. Met de Koninklijke Nederlandsche Stoomboot Maatschappij heeft het Gouvernement thans een overeenkomst gesloten, welke haar verplicht, een 14-daagschen dienst tusschen Willemstad en die eilanden tegen een matige vergoeding te onderhouden.

St. Albertus de Groote.

Op den 15den December heeft Z.H den Paus zijn goedkeuring gehecht aan de besluiten der kardinalen met het vooronderzoek belast, waarbij de Zalige Albertus de Groote onder het getal der Heiligen is opgenomen.

De plechtige heiligverklaring zal dus spoedig volgen.

Albertus de Groote is een middeleeuwsche geleerde van internationale vermaardheid en dit niet alleen bij de katholieken maar ook anders denkenden.

Over zijn wetenschappelijke beteekenis lezen wij in de Maasbode.

15 November 1280 stierf in het oude Keulen deze machtige geleerde, wiens naam „de Groote" nog als 'n echo naklinkt van de gewichtige gebeurtenissen, die zich op het gebied van het theologisch - wijsgeerig denken in de 13de eeuw afspeelden: de invoering der aristotelische philosophi, resp. het christelijk Aristotelisme, dat in tegenstelling met het averreistisch Aristotelisme van Siger van Brabant het christelijk Dogma als leidenden norm aanvaardde. De scheppers van dit christelijk Aristotelisme, dat de mede-basis vormde van de speculatieve theologie, waren Albertus de Groote en zijn leerling Thomas van Aquino. Welsprekend in dit verband is Albertus' tocht naar de universiteit van Parijs om de leer van zijn reeds gestorven leerling te verdedigen.

Men heeft wel eens, en niet ten onrechte, beweerd, dat Albertus niet die synthetisch productieve scheppingskracht bezat als zijn leerling S. Thomas; dat wij bij hem den philosophischen gedachtengang van het Neoplatonisme, Augustinisme en Aristotelisme in al zijn werken terugvinden, en dat ook zijn invloed in vergelijking met S. Thomas en zelfs Duns Scotus op het wetenschappelijk denken van de latere tijden betrekkelijk gering is.

Toch moeten wij ook hier niet eenzijdig oordeelen, maar bedenken dat Albertus de eerste was, die het geweldige materiaal der aristotelische, arabisch-joodsche philosophie en ook dat der natuurkunde pasklaar maakte voor de scholastiek.

Ons streven is alle genoemde deelen (physica, metaphysica en mathematica) voor het Westen verstaanbaar te maken." (Phys. lib. I tr. I cap I). Op dezen geweldigen voorarbeid kon Thomas zijn heele systeem in al zijn consequenties als op een massalen onderbouw optrekken.

Evenmin moeten wij Albertus' invloed eenzijdig geringschatten. Want al werkte hij het invloedrijkst op zijn onmiddellijke leerlingen, zijn geschriften werden ook in later tijden heel bijzonder hooggeschat en bestudeerd. Zijn philosophie vond in de Artistenfaculteiten en op stadsscholen algemeene verbreiding door de „Philosophia Pauperum" van Albertus van Orlamünde' welke tot voor korten tijd aan Albertus zelf werd toegeschreven; zijn theologie door het „Compendium theologicae veritatis van Hugo van Straatsburg.

Ook in later tijden gold Albertus in den strijd tegen het Nominalisme — de via moderna — naast Thomas en Duns Scotus als de vertegenwoordiger van de „via antiqua", zóó zelfs dat wij in de 15de eeuw aan de universiteit van Keulen naast Thomisme, Nominalisme en Scotisme ook een richting aantreffen, die Albertus' wijsbegeerte tegenover die van S. Thomas verdedigt: de zgn. Albertistenschool.

Een zelfde verschijnsel zien wij aan de universiteit van Krakau, waar Albertus philosophie tot diep in de 17de eeuw een breede belangstelling vond.

Nog eenzijdig zouden wij oordeelen, wanneer wij Albertus' beteekenis alleen van wijsgeerigen kant beschouwden met voorbijzien van zijn waarde als den grootsten natuurkundige der 13de eeuw. Zonder overdrijving heeft men uit zijn natuurkundige werken geconcludeerd, dat hij het geheele gebied der toenmalige natuurwetenschap beheerschte, daarbij Aristoteles' natuurkundige werken als leidraad nooit slaafs volgde, maar kritisch beoordeelde, schifte en corrigeerde en zijn eigen ervaringswetenschap — een heel bijzondere trek in dien tijd — als premissen voor zijn wetenschappelijke conclusies aanvaardde. Buitengewoon is dan ook Albertus' verdienste voor de zoölogie, botanica, geographie, meteorologie en cosmologie, wat reeds sinds lang, ook door niet katholieke geleerden volmondig werd erkend. Alexander von Humboldt en de bekende zoöloog Carus noemden hem „Eine herrliche Figur des Mittelalters" en „Die bedeutendste literarische Erscheinung auf dem Gebiete der Naturwissenschaften im 13 Jahrh."

Ook Albertus' invloed op de middeleeuwsche mystieke geschriften is ten volle erkend.

Het kan ons derhalve niet verwonderen, wanneer wij Albertus reeds in de eerste helft der 14de eeuw als „de Groote" vinden aangeduid, en van al de eeretitels, die de middeleeuwsche Theologen en Chronisten hem hebben toegekend, is die van Herman van Herford wel de meest sprekende: De schitterendste Zon van alle philosophen der geheele christenheid."

Een beeld van Albertus als geleerde alleen zou echter slechts onvolmaakt en onvolledig zijn: want meer nog dan zijn leerling St. Thomas stond hij in het volle leven van zijn tijd en meer dan bij hem grepen zijn werkzaamheden in verschillende politiek-sociale aangelegenheden. Hij is leeraar in verschillende kloosters zijner Orde, Provinciaal der Duitsche Dominikanen-provincie, Bisschop van Regensburg, vredestichter en legaat der Pausen en doorreist tevens het heele Duitsche Rijk om overal zijn zegeningen invloed te doen gelden. En daarbij is hij als mensch populair en speelt zelfs een rol in de Duitsche legende.

En . . . . niettegenstaande dat alles steeg hij door zijn groote liefde tot God, zijn liefde tot de evangelische armoede, zijn volstrekte gehoorzaamheid en zijn kinderlijke onderworpenheid aan den Plaatsbekleeder van Christus tot zulk een verheven graad van heiligheid, dat zijn tijdgenooten hem den „gouden zuil der Kerk" noemden. „Door gebed en heiligheid van leven bereikt men in de goddelijke wetenschappen meer dan door de studie", was Albertus beginsel. (Prof. Summ. Theol.)

Terecht werd eenigen tijd geleden de vraag gesteld of Albertus door de nakomelingen wel naar waarde geschat en zijn beteekenis ten volle begrepen werd? En het antwoord was: Neen! Ook deze Heilige heeft zijn tijd noodig gehad om de inzinking in belangstelling voor zijn persoon en arbeid te boven te komen; ook zijn licht moest lang onder de korenmaat blijven, voordat het op den kandelaar gestoken werd. Heiligen echter overstijgen de menschelijke groepeeringen, zij mogen een tijd lang op het achterplan geraken, de belangstelling, welke zij waard zijn, verkrijgen zij metter tijd". (K. Derks S.J.).

Zoo ging het ook Albertus. Zijn persoon en zijn werken werden opnieuw bestudeerd en er werd een belangstelling losgeslagen zóó breed en zóó grootsch, als slechts weinigen te beurt viel. Duizenden verzoekschriften werden den Paus aangeboden om zijn Heiligverklaring en verheffing tot Leeraar der Kerk te bespoedigen.

Z.H. de Paus toonde zelf meerdere malen op heel bijzondere wijze zijn belangstelling en op Zijn wensch werd te Rome een wetenschappelijk congres gehouden, waarop de meest vooraanstaande geleerden Albertus' persoon en verdiensten hebben belicht.

Ook Nederland bleef niet achter. Een gebedsactie werd ingesteld; meerdere verzoekschriften vonden hun weg naar Rome; tijdschrift en dagblad wezen op zijn beteekenis.

En zoo is ten slotte de dag aangebroken, waarop ons gebed verhoord werd: „Geef, O eeuwige Wijsheid, dat de Z. Albertus onder het getal der Heiligen worde opgenomen, opdat wij die in hem het licht der wetenschap en des geloofs zoo wonderbaar vereenigd zien onder zijn bescherming mogen komen tot U, Die de Weg, de Waarheid en het Leven zijt".

C. H. L

Doe het electrisch II.

Hebben wij de vorige keer uiteengezet, wat of Mijnheer B. allemaal kan doen met zijn 150 Watt, thans zullen wij eens nagaan, welke mogelijkheden eene hoogere daginstelling biedt.

Wij zullen eenige oogenblikken stilstaan bij het begrip „hoogere daginstelling", 't woord zegt het eigenlijk zelf al, het is een instelling die op den dag hooger is dan 's avonds.

Veronderstel dat U een begrenzer hebt, de meesten van ons weten al wel, wat voor een instrument dat is en ook weet U natuurlijk wel, dat dit apparaatje netjes verzegeld is en dat 't verbreken van zoo'n zegel door onbevoegden strafbaar is; die begrenzer is b.v. ingesteld op 50 Watt U betaald dus f. 3.— per maand. U hebt nu in het vorige artikel gelezen wat Mijnheer B. met 150 Watt kan doen en U denkt" „ik zou overdag ook wel wat méér gemak van die gemakkelijke electriciteit willen hebben en zou mij graag een strijkijzer aan willen schaffen, want het is toch maar een genot, de steker in het stopcontact en Uw ijzer wordt vanzelf warm".

Een normaal huishoud strijkijzer nu neemt ongeveer 400 Watt op, maar U heeft b.v. maar 50 Watt, zooals wij hierboven veronderstelden.

Een eenvoudige berekening leert ons, dat U dan 400 — 50 = 350 Watt = 350 Volt Ampère te weinig hebt. Vlug dan even naar de Gas Maatschappij op het Brionplein en U zult op Uw informatie hoeveel U 's maandelijks meer zoudt moeten betalen, alle gewenschte inlichtingen terstond bekomen.

Men zal U vertellen dat U voor een dubbele begrenzer f. 0.50 per maand méér moet betalen". „Maar wat is dat nu weer voor een raar ding zoo'n dubbele . . . . ja hoe heet ook weer?" „Dubbele begrenzer, Mevrouw" klinkt prompt het antwoord van dengene, die U te woord staat." „Oh ja zoo'n dubbele begrenzer, wat is dat dan toch ?"

„Een dubbele begrenzer wil zeggen, dat U dubbel begrensd wordt, ten eerste voor Uw 50 Watt, 's avonds, die U ook op den dag kunt gebruiken en ten tweede voor Uw 4 00 Watt die U gaat aanvragen; die tweede begrenzer werkt alleen van 6 uur 's morgens tot 6 uur 's avonds dus in dagtijd, vandaar datmen spreekt van hoogere daginstelling, begrijpt U Mevrouw."

„Ja een beetje, maar hoeveel moet ik nu voor zoo'n dubbele — . . . . . ja, wat is het ook weer, dubbele begrenzer, nu ben ik er, voor mijn strijkijzer betalen. Mijnheer?"

„U betaalt f 0,50, voor het contrôle instrument, d. i. die dubbele begrenzer, per maand en vervolgens 50 cent per iedere 50 Volt-Ampère die U te veel wenscht te hebben. Wanneer U nu overdag voor het strijkijzer en de weinig verder noodige 350 V.A. te wei- hebt, U hebt 350 V.A. te weinig, 350 = 7 × 50, dus U betaalt 7 × f. 0,50 plus f. 0,50 = f. 3,50 + f. 0,50 = f. 4.— per maand méér.

Totaal betaalt U dus f. 3.— voor Uw licht en f. 4.— voor Uw hoogere daginstelling = f. 7.— per maand."

„Dank U wel Meneer, ik zal er nog eens over denken", U pleegt overleg met Uw vriendinnen, die óók al electrisch strijken en den volgenden dag komt U terug en zegt: „Mij ook zoo'n dubbel ding, dubbele begrenzer bedoel ik natuurlijk, voor 400 Watt". „Komt in orde, dank U Mevrouw"

Den volgenden dag kunt U electrisch strijken.

Laat ons nu verder eens nagaan, wat of U allemaal méér kunt doen met Uw 400 Watt, en U zult versteld staan, over de mogelijkheden, waar U nooit van gedroomd zou durven hebben.

U kunt met Uw 400 Watt daginstelling gebruiken.

1 stofzuiger ± 150 Watt
1 boenmachine ± 210 Watt
1 keukenmotor ± 180 Watt of ± 400 Watt, naar gelang van de grootte.
1 Waschmachine ± 285 Watt.
1 Haarknipmachine ± 70 Watt
1 Naaimachinemotor ± 40 Watt
1 Naaimachinemotor voor kleermakers ± 90 Watt
1 Strijkijzer ± 400 Watt
1 Snelkoker ± 350 Watt
1 Koffieketel ± 400 Watt
1 Dompelaar ± 300 Watt
1 Verwarmingskussen ± 150 Watt.

Diverse soorten gelijkrichters en nog vele andere mogelijkheden.

Het spreekt vanzelf dat wanneer U de daginstelling laat verhoogen tot 600 Watt, dat 't aantal mogelijkheden weer grooter is.

Wist U van al die mogelijkheden al iets af?

Neen U waart daarmede onbekend.

„Onbekend maakt onbemind."

Maar niet langer zult U in het duister rondtasten, wij zullen U helpen voorlichten, alle informaties, die U wenscht zullen U gegeven worden, is U iets niet duidelijk, vraagt het ons, dán gaat U tevreden huiswaarts, en heeft U het gebruik van electriciteit wéér iets meer leeren waardeeren.

Wij willen dit artikel verder besluiten met een vriendelijk verzoek aan U allen en dat is:

Laat U alleen door ONS voorlichten.

N. V. Ned. Ind. Gas Maatschappij

Wordt vervolgd.

Recl.

BERICHTEN.

Errata.

Den lezers wordt de aandacht gevestigd op het hoofd van het Bijblad, wat foutief gedateerd is.

Groot Nederland.

Er zijn vele dingen, waarin het kleine Nederland groot is, en dit vooral op cultureel, technisch en wetenschappelijk gebied.

In de Hollandsche kranten lazen we dezer dagen weer een staaltje van Nederlandsch kunnen.

De bekende internationale sleepdienst L. Smit & Co, heeft dezer dagen het grootste sleeptraject volbracht wat er in de geschiedenis der zeevaart bekend is. De twee sleepbooten dier Mij. de *Witte zee* en de *Zwarte zee* zijn 15 Juli met een dok van 17000 ton van Engeland naar Wellington in Australië vertrokken en zijn daar op 28 December aangekomen.

De afstand van den gevolgde route is niet minder dan 13.500 mijl, echter is door koerswijzingen, enz. wel een afstand van 14.000 mijl afgelegd.

Met dit transport is de langste sleep besloten, die ooit is uitgevoerd. Als een bizonderheid kan worden gememoreerd, dat op de geheele reis geen enkele tros of staaldraad gebroken is, terwijl het dok in geheel onbeschadigden toestand in aangekomen.

Engeland en Nieuw Zeeland zijn antipoden en is het dus een *halve* wereldreis geworden.

Vijf en een halve maand is men onderweg geweest. Voor allen die aan het vervoer hebben meegewerkt is het ongetwijfeld een voldoening dat het vertrouwen, door het buitenland in L. Smit & Co's Intern. Sleepbootdienst gesteld, gerechtvaardigd is gebleken. Trouwens, er zijn door deze Hollandsche onderneming reeds 56 droogdokken naar alle deelen der aarde vervoerd, hetgeen meer is, dan alle andere sleepdiensten ter wereld tezamen op dit gebied hebben gepresteerd.

Het S.S. Atlas.

Het S.S. Atlas zal op 2 Febr. 11 uur a.m. naar de bovenwinden vertrekken.

Aankomst- en vertrek der schepen in de week van 1—6 Februari 1932

S. S.	*aankomst*	*Van*	*Vertrek*	*Naar*
Vestvangen	1	Paramaribo	1	New-Orleans
Atlas		Curaçao	1	St. Thomas, St. Martin, Saba, St, Eustatius & St. Kitts
El Libertador	31/1	Maracaibo-Aruba	1	Aruba-Maracaibo
Trujillo	2	La Guaira	2	Aruba-Maracaibo
Mataroa	2	Cristobal	3	Southampton
Galicia	2	Hamburg	3	Mexico
Adalia	3	Hamburg	3	P. Limon, P. Barrios
Vulcania	3	New-York	3	Cristobal
Crijnssen	3	Amsterdam	3	P. Limon
Luna	3	New-York	3	Aruba-Maracaibo
Midas	3	S. Domingo	4	Kingston, Haiti, S. Domingo
Dakarian	3	Liverpool	4	P. Limon
El Libertador	3	Maracaibo-Aruba	4	Aruba-Maracaibo
Simon Bolivar	3	P. Limon	4	Amsterdam
Trujillo	4	Maracaibo-Aruba		
Ingrid Horn	4	Cartagena	4	Hamburg
Alemania		Curaçao	4	Maracaibo
Rotorua	4	Southampton	5	Cristobal
Kungsholm	5	New-York	5	Cristobal
Flora	5	Aruba-Maracaibo	5	New-York
Miranda	6	Maracaibo		
Reliance	6	New-York	6	Cristobal
Pellerin de Latouche	6	Cristobal	7	Le Havre

De Regenval in het derde district.

Van den Heer van Eps, districtmeeester in het derde district, ontvingen we de volgende opgave der regenval, waarvoor onzen hartelijken dank.

	Dokterstuin.	Barber.	Willebrord.	Westpunt.	Gr. St. Martha
t/m 25 Januari	87	105	158,8	101,5	95
over December	181,6	230	170.-	132,1	163,5
over November	149,9	141,4	147,7	215,5	186,5
totaal	418,5	476,4	476,5	449,1	445,0

We kunnen tevreden zijn, vooral de goede regens in de laatste weken zijn van groot voordeel geweest voor den landbonw.

De gemiddelde regedval op Curaçao is 550 mM. we gaan er dus aardig naar toe.

De Lindbergh.

Volgens La Cruz, is deze balander op de kust van Aruba bij Cerro Colorado verongelukt.

Welkom.

In ons blad van de vorige week vergaten wij te vermelden. dat met het S.S. Simon Bolivar ook was aangekomen de Hr. R. J. Beaujon, Directeur van Landswatervoorziening en lid van den Koloniален Raad.

Aangekomen en vertrokken Passagiers.

Aangekomen.

S.S. „Atlas" 26 - 1 - 32.
van St. Eustatius.

Mr. X. C. H. M. Krugers, mrs. A. R. Leerdam.

van St. Martin

Miss. L. Griffith, miss. S. A. Gumbo, mrs. N. E. Webster & 1 kind, mrs. E. Arndell, miss. C. V. Arndell, miss. I. F. Leonard, mr. L. Reymond, mrs. M. Raymond Shield, mrs. E. A. Arrindell & 2 kinderen Mrs. O. Peters-Gumbs, miss L. A. Cooper, miss. E. V. Richardson, miss. S. A. Lewis, miss. G. F. Kruythoff, mr. W. Philips, mrs. H. Richardson & 2 kinderen, mr. A. A. Arrindell.

van Aruba.

S.S, „El Libertador" 27 - 1 - 32.

Mr. Alberto Vrolijk, miss. Helen M. Philips, miss. Anna G. Cristina, miss Bertranda D. Everon, mr. Orlando Arndell, miss. Rosa S. Ras, mr. Benjamin Wierzbirki, Mr. Leonardo Rasmijn, mr. Antonio Dania, Mr. Camilio Boekhoud, mr. Arwin C. Richards mrs. Obdulia Hart, mr. Remigio Booi.

Vertrokken.
naar Aruba.

S.S. „Trujillo" 26 - 1 - 32.

Mr. Francisco Davila, mr. Rafael Flores, mr. Edgar Paul, ma Mozes Geiijer.

Toeristenschepen.

Deze week komen hier de volgende toeristenbooten, alle drie oude bekenden voor ons.

Woensdag 3 Febr. de *Vulcania.*
Vrijdag 5 Febr. de *Kungsholm.*
Deze beiden komen in onze haven.
Zaterdag 6 Febr. de *Reliance* in de Caracasbaai.

Welkom.

De Regen.

Januari heeft als regenmaand bijzonder veel goed gedaan.

Elders in dit blad gaven we de cijfers der regenmeters in het 3e District.

Op Vrijdag en Zaterdag van de vorige week wees de regenmeter van Scherpenheuvel 62 m M. die van het St: Thomas-college 51 m. M.

Over de afgeloopen week wees deze laatste 12 m M.

De voetbalwedstrijd van morgen.

Deze zal zijn ten bate van het Nationaal Crisiscomité op het terrein de Hoop.

Van wege het liefdadige doel (zie de advertentie) willen we deze bijzonder aanbevelen.

Curaçao door Oost en West.

Van de afdeeling, Curaçao van de Vereeniging Oost en West, ontvingen we in dank een exemplaar van het door genoemde Vereeniging uitgegeven boekje „CURAÇAO".

Het brochuurtje is een inlichtingenboekje en geeft daarom de hoofdzaak weer omtrent het gebiedsdeel, klimaat de verbindingen tusschen de eilanden onderling en met het buitenland, het wonen, de levensstandaard, belastingen, onderwijs, sport enz.

Het boekje geeft alles wat een pasaangekomene op Curaçao weten moet en bovendien heel veel nuttige raadgevingen. zoodat we het een ieder die op Curaçao komt zouden willen aanbevelen, ja zelfs zeggen, dat het onmisbaar is.

Het boekje is de prijs van 25 cts, bij de secretaris van Oost en West verkrijgbaar.

In dank ontvangen

Van de agent de Hr. B. J. de Castro, der eerste Nederlandsche Cementindustrie te Maastricht, ENCI ENCIE LITE een maandkalender.

Van de K.N.S.M. de tijdtafels der Surinamelijn en de lijn New-York—Venezuela.

van den Heer R. L. de Haseth agenten, een flesch heerlijke Welchs pure Tomato Juice.

Pluimveetentoonstelling.

Zondag 7 Februari zal hier op Curaçao een pluimveetentoonstelling geopend worden. We gelooven dat het de eerste is op dit gebied. De gansche week daarop zal de tentoonstelling geopend blijven en we hopen van harte dat het de Curaçaosche pluimveevereeniging niet aan belangstelling zal ontbreken.

Het beste wat er op het gebied van pluimvee op Curaçao is, zal vertoond worden, als verschillende toom raskippen en ander pluimvee, modelhokken enz.

Ook verschillende leveranciers van pluimvee, voeder en pluimveeartikelen hebben hun inzending geleverd.

Voor verdere bijzonderheden leze men de advertentie. Aan de actieve Curaçaosche pluimveevereeniging wen schen we het beste succes.

Welkom.

Deze week kwam hier van de Bovenwinden voor een kort bezoek de Hr. X. Krugers waarnemend gezaghebber van St. Eustatius.

De stoomverbinding met de Bovenwinden.

We vestigen de aandacht op een ingezonden stuk, waar het motto boven zou kunnen staan „Van de stoomverbinding verlos ons Heer."

Men is er boven nooit erg enthousiast over geweest. Toen de eerste boot gepavoiseerd boven kwam, had men op St. Martin althans er de moeite niet voor over om zelfs te gaan kijken. Van de uitgezonden uitnoodigingen werden er geen beantwoord. Van verschillende Bovenwinders vernamen we dan ook steeds dat van de Stoomverbinding geen heil te verwachten is en een tegenovergestelde opinie hebben we nog niet gehoord.

Men klaagt dat door de stoomverbinding aan de Bovenwindsche zeilvaart op Curaçao het bestaan ontnomen is, waardoor vele families broodeloos zijn geworden.

Maar dat zou minder zijn, wanneer het algemeen belang erdoor gebaat was.

Maar bestaat er een behoefte aan een snelle verbinding van Curaçao naar boven*?*

Allerminst. En van Boven naar Curaçao is de verbinding met een bark even snel, goedkooper en gemakkelijker. En zooals de inzender uiteenzet, zijn zelfs Saba en St. Eustatius er op achteruitgegaan.

Indertijd hebben we in de Amigoe eenige artikelen opgenomen van Pastoor de Groen die de toestanden boven door en door kent, en die slechts belang zag in een goede verbinding van de Bovenwinden onderling en met St. Thomas en St. Kitts.

Het contract is echter slechts voor een jaar. Bestuur en Raad kunnen dus nog eens goed al het voor en tegen onderzoeken en dan zich de vraag stellen, of het contract nog weer vernieuwd moet worden.

Een Canard.

EL IMPULSO van 24 Januari, een te Caracas verschijnend blad, heeft met het Portret van Mgr. Verriet, het bericht van diens wijding op 6 Januari, maar heeft op slot de volgende mededeeling, dat Mgr. dien dag met het S.S. Trujillo te La Guaira zou komen en ook een bezoek zou brengen aan Caracas.

Men zegt wel eens; liegen alsof het gedrukt staat.

Verlaging passageprijzen naar Suriname.

De Aluminum Line heeft de passageprijzen van Paramaribo naar Curaçao en omgekeerd, aldus verlaagd:

1ste klasse f 125 (vroeger f 220).
2de klasse f 62,50 (vroeger f 85.—).

Officieele Berichten.

De Directeur van den Landswatervoorzieningsdienst R. J. Beaujon Jr. is met ingang van den 22n Januari 1932 weer in activiteit hersteld.

De commies A. W. de Haseth en de Technisch ambtenaar P. A. van Stuivenberg bij den bij bovengenoemde dienst zijn eervol ontheven onder dankbetuiging voor de door hen bewezen diensten, eerstgenoemde van de verdere waarneming der betrekking van Directeur van den Landswatervoorzieningdienst en tweedegenoemde van de leiding van het technisch gedeelte van deze dienst.

De Sergeant der mariniers, L. Tholenaar, is op zijn verzoek eervol ontheven van de leiding en het onderwijs aan de leergang voor lichamelijke oefening op Curaçao.

De veldwachter op St. Martin N. G. William Benjamin Peterson is tijdelijk belast met de functien van hulpkommies der belastingen op dat eiland.

Mej. J. F. Beaujon, schrijfster is in activiteit hersteld en werkzaam gesteld op het kantoor van den districtmeester van het 2e district;

De tijdelijk schrijver Federico R. de Lannoy, werkzaam op het kantoor van den districtmeester van het 2e district alhier, is eervol ontheven van deze werkzaamstelling en geplaatst als hulpkommies op de Inspectie der belastingen.

Schipbreuk der Candida Maria.

Zaterdagmorgen in de vroegte, voer dit schip komende van Aruba tegen de fortmuren aan de ingang van onze haven. Het schip leed zeer ernstige averij, zoodat het zonk en de geheele lading zand wegspoelde. Later kwam het bovendrijven. Het is opgebracht naar het schepenkerkhof in het Schottegat. Deze bark thuis hoorend op Aruba kwam vandaar met een lading voor Openbare Werken. Kapitein der bark is de Hr. C. Corea.

BUITENLAND.

Buitenlandsch overzicht.

SPANJE zoo beweerde men indertijd van communistische zijde, zou de tweede sovjetrepubliek worden in Europa. En gaat er aardig naar toe.

Vorige week brak er een opstand uit in Catalonie, met zuiver Communistische bedoelingen en waarbij in sommige plaatsen door de stakers met dynamiet en handgranaten gewerkt is. Vrijdag echter kon de Gouverneur van Barcelona melden dat alles weer rustig was. Maar daags daarop was het weer volop staking, reeds als voorbereiding voor den dag van Maandag waarop een algemeene staking geproclameerd was met het doel; het uitroepen eener sovjetrepubliek. Algemeen echter is de staking van deze week niet geweest, maar toch lazen we in de telegrammen van opengebroken spoorlijnen in Malaga, van stakingen in Sevilla, in Madrid en Valencia om dan nog maar niet te spreken van de steeds roerige provincies Catalonie en het land der Basken.

Een der telegrammen meldde, dat Trotzky de leiding der Spaansche oproeren in handen heeft.

Intusschen heeft de Regeering haar positie al niet minder moeilijk gemaakt, door het decreet te teekenen tot uitdrijving der Jesuietenorde. Binnen 10 dagen zullen de 3000 leden moeten ophouden met hun communiteitsleven en binnen 5 dagen, zullen de besturen der provincies inventarissen moeten opmaken der bezittingen; en banken, maatschappijen en zelfs particulieren verantwoording moeten overleggen van de bezittingen welke zij in deposito hebben ten voordeele van leden der orde.

Men schat de waarde der goederen op 30 millioen dollar, die voor charitatieve en onderwijsdoeleinden zullen besteed worden. (sic) Heel mooi gezegd. Maar het zal wel een spelletje worden van dief en diefjesmaat, zooals het steeds met confiscatie van kerkelijke goederen gegaan is.

Ook naar **Midden Amerika** schijnt het communisme te zijn overgeslagen. Van San Salvador hoorden we tenminste van communistische troebelen, waarbij volgens de laatste telegrammen 2000 dooden gevallen zijn. Engelsche en Amerikaansche oorlogsche pen liggen in de haven om zoo noodig de orde te handhaven.

Of we de drie spoorwegaanslagen in **Nederland** ook op communistische rekening moeten zetten, is nog niet zeker. Twee hebben er plaats gehad op de lijn Amsterdam-Haarlem en een op de lijn Amsterdam-Zaandam. Erg geraffineerd waren ze niet, zoodat er ook geen kwade gevolgen van geweest zijn. De op de lijn geworpen dwarsliggers en lorrie werden tot splinters gereden.

Veel meer dan voor China is de **Mandsjoerijsche kwestie** in laatste instantie voor Japan een kwestie van zijn of niet te zijn, van leven of dood. Voor China is Mandsjoerije tenslotte een buiten den Grooten muur gelegen buitenprovincie, waarvan het bezit voor het Hemelsche rijk slechts een kwestie van secundair belang is. Voor Japan is Mandsjoerije de eenigste mogelijkheid om voor zijn bevolking, die met een millioen zielen zielen per jaar toeneemt, levensmogelijkheden te scheppen. Om dit onzaggelijke land economisch te veroveren heeft het drie oorlogen gevoerd en niemand vleie zich met de gedachte, dat het zijn greep op Mandsjoerije op zal geven voordat het in een oorlog op leven en dood beslissend zal zijn verslagen. Japan moet kunnen expandeeren of barsten. Overal aan de Amerikaansche kusten en op die van de Stille Zuidzee hebben de blanke volken de Japansche penetratie, hetzij van kolonisten, hetzij van producten, geheel of goeddeels onmogelijk gemaakt door immigratieverboden en tariefmuren. Japan moet ergens ter wereld grondstoffen kunnen krijgen voor de behoeften van zijn industrie en voedingsmiddelen voor zijn volk, dat niet meer te voeden is met de opbrengst van de Japansche velden.

Om zich des te meer te verzekeren van het bezit van Mandsjoerije, zijn zeker bedoeld de operaties welke Japan thans voert voor Shanghai. Japan heeft aan China een ultimatum gesteld dat zij de Chineesche sterkten in de sector Shangai zullen bezetten wanneer de Chineezen niet aanstonds zullen ontbinden de anti-Japansche organisaties en garantie geven tegen de aanvallen op Japansche priesters. Tegelijk kwamen er 11 Japansche oorlogschepen voor de stad en nog dertien andere zullen dezer dagen aankomen.

Ofschoon China toegegeven heeft aan de verlangens van Japan, zelfs ten koste van een Ministercrisis waarbij de president en de minister van buitenlandsche zaken zijn afgetreden, is toch Japan begonnen de stad aan te vallen. Intusschen zijn er echter 24.000 soldaten van Engeland en Amerika geland om de concessies der vreemde mogendheden te beschermen.

De Volkenbond is ondertusschen druk aan het beraadslagen. Maar deliberante Carthago gaat Japan zijn gang. Met belangstelling wachten we de komende gebeurtenissen af.

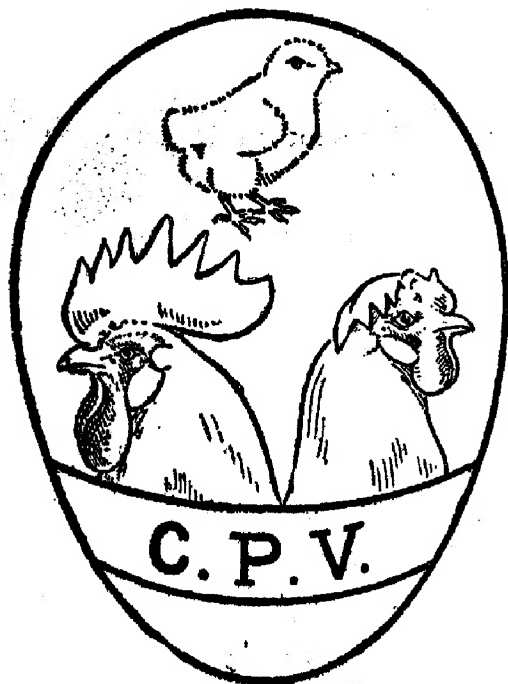
Dankbetuiging.

Hiermede betuigt ondergeteekende zijn hartelijke dank aan Dr. Aars, Zuster Theobalda en verder alle Zusters voor de buitengewone verzorging van zijn vrouw en kinderen, tijdens hun verblijf in ket St. Elisabethts Gasthuis.

Ook hun hartelijke dank voor de vele belangstelling.

J. A. E. v.d. HAM
H. C. v.d. HAM NIJENHUIS.

2—1

Curaçaosche Pluimvee Vereeniging
Pluimvee Tentoonstelling.
Wilhelminaplein (Douaneloods).

Toegang Vrij.

Opening, Zondag 7 Februari a.s. 10 uur a. m.

Het beste op gebied van Pluimveeteelt wat tot op heden op Curaçao is vertoond. Een ieder die iets voor pluimvee voelt verzuime niet deze tentoonstelling te bezoeken.

Voor gezellig zitje is gezorgd.

Tentoonstelling uren:
Zondag, Woensdag, Zaterdag, 7 - 10 - 13 Feb. 10 v.m. tot 9 n.m.
Maandag, Dinsdag, Donderdag, Vrijdag 3 - 9 - 11 - 12 Febuari van 10 v.m. tot 5 n.m.

Toegang Vrij. HET BESTUUR.

1—2

Curaçaosche Voetbalbond.

OFFICIEEL.

BESTUUR:

Voorzitter	: A. E. Maduro	— Handelskade 10
Vice Voorzitter	: G. Schlag	— Roodeweg 43
1ste Secretaris	: M. de Vries	— Negropont 71 (tijdelijk)
2de Secretaris	: A. J. Maduro	— Oranjestraat 102
Penningmeester	: G. Da Silva	— Cherasiel 166
Comm. v. Materiaal	: C. W. F. Davelaar	— De Ruyterkade 39
Commissaris	: E. Minguel	— Roodeweg 192

SPREEKUREN:

Dinsdag : 7 — 8 uur n/m, Roodeweg 43
Donderdag : 7 — 8 uur n/m, Handelskade 10

Commissie van Beroep. B. Brand, H. de Jongh, Dr. A. J. Le Fevre.

Kascommissie. R. Goeloe, J. Haayen, M. Nahar.

Elftalcommissie. J. Mallee, P. Sibilon, F. van Trikt.

Spelregel- en Protestcommissie. J. Mallee, A. J. Maduro, G. L. Da Silva

Reglements commissie, B. Brand, J. Montanus, M. de Vries.

HET BESTUUR.

Deverbanning der Jesuiten.

Wat de bannelingen misdaan hebben.

Den 23en Januari is het decreet onderteekend, waarbij de Jesuiten in Spanje worden opgeheven.

Spanje is het vaderland van den stichter der Jesuietenorde. Van ouds her zijn de Spaansche Jesuieten zich ten volle bewust geweest van de verplichtingen, welke deze eer voor hun land en vooral voor hen zelf met zich bracht. En tot op den huidigen dag hebben zij die eeretaak vervuld op een wijze, die niet alleen erkenning en waardeering verdient, maar die ook bewondering afdwingt.

Het is algemeen bekend dat de felle haat der vijanden van Gods kerk in Spanje zich juist geconcentreerd heeft op de Jesuieten. Naar de beweeggredenen daarvan behoeft men niet lang te zoeken. Want in hun oogen zitten de Jesuieten buitengewoon gevaarlijk, omdat zij op een ontzagwekkenden staat van dienst kunnen wijzen, waardoor zij het aanzien van geheel de Katholieke Kerk in Spanje een buitengewoon waardevolle dienst bewijzen. En juist tegen die Kerk gaat de strijd, en alles wat de Kerk voor Spanje gedaan heeft, zou men liefst zoo gering mogelijk schatten en aan de vergetelheid prijsgeven. Vandaar dan ook die geweldig strenge bepalingen in de grondwet, waar voor alle godsdienstige orden en congregaties een uitzondering gemaakt wordt, behalve voor de Jesuiten.

Aan een Maasbode artikel ontleenen we eenige gegevens over de groote verdiensten der bannelingen. En we behoeven daarvoor niet ver in de geschiedenis terug te gaan, want nog heden ten dage staan daar een heele reeks bloeiende inrichtingen voor de lichamelijke, zedelijke, culturele en geestelijke ontwikkeling der Spaansche jeugd als evenzoovele getuigen voor het reusachtig werk der Spaansche Jesuieten.

Kosteloos onderwijs op hoog peil.

De Spaansche Jesuieten hebben tal van scholen opgericht en in stand gehouden, waarin de jeugd kosteloos lager onderwijs gegeven wordt.

Men kan deze inrichtingen van onderwijs in drie groepen onderscheiden: de gewone dagscholen voor kinderen, de avondscholen voor jeugdige personen en volwassenen en eindelijk de Zondagscholen, die vooral bestemd zijn om onderricht te geven aan fabrieksmeisjes en dienstboden. Deze scholen worden over het algemeen zeer druk bezocht: er is maar een enkele inrichting, waar het aantal leerlingen beneden 100 blijft. Tienduizenden kinderen ontvangen in de lagere scholen absoluut kosteloos onderricht.

Op de tweede plaats komen dan de ambachten nijverheidscholen, waar eveneens kosteloos onderwijs gegeven wordt en waar jongens en meisjes voor een vak, beroep of kantoorwerkzaamheden onderricht krijgen in electriciteitsleer, mechanica, teekenen, machine-schrijven kunstweven, boekhouden, handelsrekenen en vreemde talen.

Ook deze inrichting van onderwijs is weer een concreet voorbeeld, waaruit blijkt, dat het onderwijs ook werkelijk op hoog peil staat.

In het „Instituto Catolico de Artes e Industrias" in Madrid ontvangen de leerlingen des avonds kosteloos onderwijs van dezelfde leeraren die gedurende den dag den candidaten voor ingenieur onderricht geven in mechanica en electriciteitsleer. De lessen worden gegeven in dezelfde laboratoria werkplaatsen en machinekamers. De beschikbare plaatsen en in dit instituut zijn altijd volledig bezet, en de groote bedrijven geven juist de voorkeur aan de candidaten, die daar hun opleiding hebben ontvangen.

Het leerprogram voor vrouwen en meisjes is bovendien nog uitgebreid met huishoudkunde, dat verschillende vakken omvat.

De rooster van lesuren in de avondschool voor vrouwen en meisjes te Sansebastian, die buitengewoon schitterend organiseerd is, bevat o.m. de volgende vakken: algemeene ontwikkeling, rekenen, Fransch, Engelsch boekhouden, Spaansche grammatica, aardrijkskunde, stenografie en machineschrijven, teekenen, koken, naaien, costuumknippen, borduren, ja zelfs zang en piano-onderwijs. Het is vanzelfsprekend, dat in deze lagere inrichtingen van onderwijs ook aan het onderricht in godsdienst en zedeleer de noodige aandacht wordt geschonken.

Het aantal personen, dat van deze inrichtingen van lager onderwijs, vervolg-onderwijs en nijverheidsonderwijs kosteloos gebruik kan maken, beloopt zeker ruim 100.000.

Een ander terrein van werkzaamheden, waar de Spaansche Jesuieten groote verdiensten hebben verworven, is de liefdadigheid, die zij aan armen en noodlijdenden voortdurend hebben bewezen: het uitdeelen van levensmiddelen, het verstrekken van kleeren, ziekenverpleging, kinderverzorging enz. Nooit klopte een hongerige tevergeefs aan de kloosterpoort bij de Jesuieten! Er zijn Jesuietencolleges zooals b. v. in Granada en Ona waar iederen dag meer dan 100 warme maaltijden worden verstrekt. Daarnaast bestaan onder directie der Jesuieten goedkoope volkskeukens. Behalve giften in natura worden er ook veel aalmoezen gegeven: dat bedraagt ieder jaar ontzaglijke sommen.

Moeders met kinderen op den arm houden de wacht.

In Madrid hebben de Jesuieten een inrichting geopend, waar de moeders des morgens haar kinderen in bewaring kunnen geven, zoodat zij zich ongestoord aan haar dagtaak kunnen wijden: de kinderen worden daar hygiënisch onder leiding van deskundige verpleegsters gratis gevoed. Het gebouw van deze inrichting werd op dien verschrikkelijken elfden Mei, toen tal van kloosters en kerken in brand gestoken werden, gespaard, omdat de vrouwen uit de volksbuurt heel den nacht door de wacht hielden.

De opofferende liefdadigheid der Spaansche Jesuieten heeft ongetwijfeld haar hoogtepunt bereikt in den hoogsten graad van zelfverloochening en onbaatzuchtigheid, die zij getoond hebben bij de verpleging van de armste der armen, die aan de ziekte van den H. Lazarus leden, de melaatschheid.

De inrichting voor deze vreeselijke ziekten werd in het voorjaar van 1908 door den Jesuietenpater Cades Ferris gesticht. De melaatschenkolonie van Fontilles (Alicante) is een model inrichting, die in geheel Spanje zoowel wat haar inrichting als verzorging betreft, haars gelijke niet vindt. In dit instituut werden van 1908—1929 niet minder dan 635 melaatschen (436 mannelijke en 199 vrouwelijke patiënten) liefderijk opgenomen en zorgzaam verpleegd.

De zorg der Jesuieten voor de landverhuizers gaan we stilzwijgend voorbij, alsmede het gevangeniswerk, waar de Paters als barmhartige samaritanen rondgingen langs de cellen van uitgestootenen der maatschappij, die ook nog behoefte hadden aan een goed woord en aan hechten steun bij hun terugkeer in de vrije maatschappij.

Ook op gebied der sociale organisaties hebben de Jesuieten groote verdiensten. Het was immers de bekende Pater Vicent die de eerste Katholieke werklieden-vereeniging de „Circulos Catholicos" in het leven riep. Pater Palau S. J. was de onvermoeide baanbreker bij de verspreiding van de Katholieke sociale beginselen. Aan Pater Nevares S. J. is te danken dat de „Confederacion Catolica Agraria" werd opgericht, een organisatie, die thans in geheel Spanje haar afdeelingen heeft en waardoor de kleine landbouwers niet terecht behoefden te komen inhanden van woekeraars.

Naast tal van andere instellingen werd ook een groote verbruikscoöperatie in het leven geroepen. Een der hoofdcentrales, waar de Spaansche Jesuieten hun sociale werkzaamheden geconcentreerd hadden was Bilbao. Daar ligt de bakermat van het vakvereenigingswezen. De Jesuieten hebben woningbouwvereenigingen gesticht om goedkoope en gezonde huizen aan de menschen te verschaffen, zij hebben spaarkassen en allerlei onderlinge verzekeringen in het leven geroepen. In dit verband zij vermeld de „Cofradia de Pescadores" (de visschersbond) die drie jaar geleden in El Pale (Malaga) gesticht werd.

Naast de behartiging van de stoffelijke en zedelijke belangen der leden trachten deze vereenigingen vooral de visscherij-methoden te vervolmaken; zij hadden een afzonderlijke organisatie die zorgde voor een voldoend afzetgebied voor hun visch; zij hadden een eigen fabriek van vischconserven, enz. enz.

De zorg voor de verwaarloosde jeugd.

Tenslotte zij nog gewezen op een heel anderen tak van de sociale werkdadigheid der Spaansche Jesuieten, die ook hun zorgen uitstrekten over de jeugdige misdadigers en in het algemeen over de verwaarloosde jeugd. De „Casa del Niño Jesus" (Tehuis van het kind Jesus) in Malaga geniet op dit punt een zekere vermaardheid: dit is een soort opvoedingsgesticht, waarin echter ook jeugdige personen, die geen tehuis meer hebben, worden opgenomen.

Toen op den 12den Mei in Malaga de kerken en kloosters in brand werden gestoken, hebben de jongens van dit gesticht „hun huis" met hand en tand verdedigd en van den ondergang gered. Wat heel merkwaardig is: ook het tegenwoordige republikeinsche gemeentebestuur betaalt voor deze verwaarloosde jeugd evengoed de jaarlijksche subsidie als onder het vorig stadsbestuur, helgeen een stille erkenning is van dit opvoedkundig instituut.

Wij kunnen natuurlijk slechts een vluchtig overzicht geven van het geweldige terrein waarover het cultureele werk der Jesuieten zich uitstrekt. Wij willen thans nog even stilstaan bij het middelbaar onderwijs.

De Jesuieten hebben in Spanje 21 middelbare scholen die door zes à zeven-duizend leerlingen bezocht worden. In de laatste 50 jaar hebben meer dan 60.000 studenten daar hun eindexamen gymnasium behaald; daarbij waren heel veel jongens wier ouders reeds lang met de Kerk gebroken hadden. De inwendige inrichting van deze middelbare scholen en de veelzijdigheid der ontwikkeling die daar gegeven wordt (ook aan de sportbeoefening wordt de noodige aandacht verleend) kan iederen toets der critiek doorstaan. Ook aan deze gymnasia werden tallooze begaafde studenten kosteloos opgeleid. Er waren ieder jaar twee à drieduizend studenten, die bij de Jesuieten kosteloos hun gymnasiale studiën konden voltooien.

Geheel aanpassend bij het middelbaar onderwijs strekte de zorg der Jezuieten zich ook uit over de inrichtingen van hooger onderwijs. Wij noemen slechts als een der oudste inrichtingen de universiteit van Deusto, de Pauselijke universiteit van Comillas waar juist de kinderen uit de arbeidersklasse zich tot het H. Priesterschap konden voorbereiden. De Congregatie voor de Seminaries heeft herhaaldelijk met grooten lof over deze inrichting van onderwijs gesproken: meer dan 600 priesters uit de arbeidersklasse hebben daar hun opleiding genoten. Ook de handelshoogeschool van Deusto verdient nog vermelding: een regeeringsvertegenwoordiger van België, die een studiereis door Europa en Amerika gemaakt had, verklaarde in een officieel rapport aan zijn regeering, dat die handelshoogeschool de beste was die hij ontmoet had: dan volgde het chemisch instituut en het biologisch laboratorium van Sarriá, het reeds genoemde instituut Catolico de Artes e Industria en ten slotte nog twee observatoria n.l. het Ebro-observatorium dat zich hoofdzakelijk met Geophysiek, electrometeorologie en heliophysiek bezig houdt, terwijl het observatorium van Cartuja in Granada speciaal astronomie en meteorologie observeert en seismografische waarnemingen doet. Beide observatoria staan in de wetenschappelijke wereld hoog aangeschreven.

Voeg daar nog bij de talrijke tijdschriften die door de Jesuieten op allerlei wetenschappelijk gebied werden verzorgd en uitgegeven en waarin vooraanstaande Jesuieten hun toonaangevende wetenschappelijke bijdragen plaatsten. De Jesuieten droegen de cultuur ook uit ver buiten Spanje: vooral in de koloniën; in Indië, China, Japan en op de eilanden van den Stillen Oceaan en in Rome, het hart der wereld, hadden zij hun inrichtingen voor middelbaar en hooger onderwijs.

Ten slotte mogen we niet vergeten wat de Spaansche Jesuieten voor de cultuur van Spaansch-Zuid Amerika hebben gedaan en nog steeds verrichten.

Men kan gerust de vraag stellen: „Kan Spanje straffeloos afstand doen van dit brandpunt der cultuur, waarin deze mannen staan, die al hun beste krachten besteed hebben aan de opvoeding der jeugd, die geheel hun leven in den dienst gesteld hebben van de wetenschap ten voordeele van Spanje? Een onpartijdig beoordeelaar, die ook slechts oppervlakkig kennis genomen heeft van den omvangrijken wetenschappelijken arbeid der Jesuieten zal volmondig moeten antwoorden: „Nooit of te nimmer."

Nu Spanje zijn Jesuiten over de grenzen jaagt, die zulke enorme verdiensten verworven hebben om Spanje tot hoogere ontwikkeling te brengen en een plaats te geven onder de cultuurvolken, is dit niet alleen een schandaal voor de geheele beschaafde wereld, maar men zal niet in staat zijn om ook maar eenigermate de leemte aan te vullen, die hun heengaan zal achterlaten.

DE ENCYCLIEK „LUX VERITATIS".

De beteekenis van het concilie te Ephese.

De Nederlandsche bladen geven thans de nieuwe-pauselijke encycliek, waarvan we het verschijnen op Kerstdag reeds hebben aangekondigd.

Deze encycliek, aanvangend met de woorden „Lux Veritatis" is uitgevaardigd, ter herinnering aan het vijftiende eeuwfeest van het Concilie van Ephese. Daarin wordt op de eerste plaats dank gebracht aan de beide comité's, welke te Rome de groote gebeurtenis voorbereid en uitgevoerd hebben.

De Encycliek ontwikkelt in drie punten historische en dogmatische argumenten tegen de Nestoriaanschen dwaalleer en zet uiteen, dat in Christus twee naturen zijn: een goddelijke en een menselijke, welke zich in de goddelijke persoon vereenigen, dat daarom de Maagd Maria in waarheid en werkelijkheid Moeder van God is en dat den Paus van Rome krachtens goddelijk recht het opperste en onfeilbare leergezag inzake geloof en zeden over de geheele Kerk toekomt.

De encycliek houdt zich in het bijzonder met laatstgenoemd punt bezig en bespreekt het ontstaan van de Nestoriaansche dwaalleer, welke reeds vijftienhonderd jaar geleden trachtte de eenheid der Kerk te verscheuren en toont aan de hand van een reeks historische documenten aan, hoe de christelijke hierachie steeds het oppergezag van den Paus erkende, waarbij herinnerd word aan den H. Cyrillus van Alexandrië, den grooten verdediger van het geloof.

De dwaalleeraar ook erkent zwijgend het hoogste onfeilbare oordeel van Paus Celestinus I, waar hij herhaaldelijk aan den Paus schrijft en zich verdedigt.

De dwaalleer wordt veroordeeld.

Paus Celestinus toont hierbij groote wijsheid en standvastigheid. Terwijl de patriarch van de Oostersche Kerk, de H. Cyrillus, onmachtig blijkt te zijn, het moeilijke dogmatische vraagstuk op te lossen, wendt Nestorius zich tot Rome, en vereenigt de synode te Rome zich met een oordeel dat alle beroep op een hooger gezag uitsluiten: de dwaalleer wordt veroordeeld.

Hier herinnert de Encycliek aan de moeilijkheid, welke door niet weinige oude en nieuwe schrijvers wordt op geworpen, dat namelijk, waar Paus Celestinus de waarheid al vastgesteld en de dwaalleer veroordeeld had, het Concilie van Ephese door het feit, dat het opnieuw het vraagstuk „ex integro" behandelde en zich erover uitsprak, daarmede te kennen gaf, een gezag boven dat van den Paus te bezitten.

Tegen deze moeilijkheid voert de Paus de onwrikbare historische feiten aan.

Ephese

De pauselijk legaten, die zich naar Ephese begaven, om het voorzitterschap van het concilie op zich te nemen hadden van Paus Celestinus de nauwkeurige opdracht, de aangelegenheid niet opnieuw ter behandeling aan de vergaring voor te leggen, doch haar te behandelen als reeds door den H. Stoel beoordeeld, als zij te Ephese aangekomen zouden zijn.

Daar het Concilie bij hun aankomst reeds een aanvang had genomen, eischten zij de reeds opgemaakte acten op, in naam van den Paus.

Door den mond van den priester Phillippus, één der legaten verklaarden zij plechtig het primaatschap van den Paus van Rome, legden het reeds uitgesproken oordeel van den H. Celestinus aan de vergadering voor en eischten de instemming van alle Vaders.

Alle deelnemers aan het Concilie stemden met het oordeel in en betuigden den Paus hun bijval, waarbij zij hem den bewaker van het geloof noemden.

Toen zij tot de veroordeeling van Nestorius overgingen, verklaarden de H. Vaders zich daartoe gehouden door den H. Canon en de reeds gegeven verklaring van den Bisschop van Rome.

Men heeft hier dus in geen geval te doen met een nieuwe veroordeeling, doch met de tenuitvoerlegging van het reeds door Paus Celestinus gevelde oordeel.

Nadat bewezen is, dat ook ten tijde van de Nestoriaansche dwaalleer in de Kerk de erkenning van het opperste en onfeilbaar gezag van den Paus algemeen was, zet de pauselijke Encycliek de beide andere leerstellingen, welke door het Concilie van Ephese verdedigd en bekrachtigd zijn, uiteen en wel op de eerste plaats de vereeniging van twee naturen in Christus in één enkele goddelijke Persoon.

Het bewijs en de verklaring van dit dogma is genomen uit de H. Openbaring. Daarom wordt niet gesproken van twee personen in Christus, doch van één enkele persoon, in zoo verre dezelfde Heiland God en mensch tegelijk genoemd wordt, mensch, die geboren is en gevoed wordt, die lijdt en sterft, God, die door Eigen kracht de heerlijkste wonderen wrocht.

Eenheid der Kerk.

Deze waarheid biedt den Paus gelegenheid terug te komen op het feit van de eenheid der ware Kerk, welke het mystieke lichaam is van Jesus Christus, een feit, dat in de vroegere Encycliek „Mortalium Animos" uitvoerig behandeld is.

Tevens herhaalt de H. Vader zijn vaderlijke uitnoodiging aan alle andersdenkende zonen, die door het schisma en door oude en moderne dwaalleeren deze mystieke eenheid verscheurd hebben tot den eenen herder terug te keeren.

Maria's goddelijk Moederschap.

Tenslotte behandelt de Encycliek het Goddelijk Moederschap van Maria.

Dit dogma is niets anders dan een conclusie uit de voorafgaande waarheid, als Jesus Christus waarlijk God is, dan moet zij, die Hem ter wereld heeft gebracht, theotokos, de Moeder Gods, genoemd worden en als zij de Moeder Gods is, moet zij zijn vol van genade en getooid zijn met alle deugden. Wij moeten haar daarom vereeren, liefhebben en navolgen.

De moeilijkheid, welke de Protestanten tegen de Maria-vereering opwerpen, is hiermee opgelost.

De Paus richt ook tot hen de vaderlijke aansporing, het voorbeeld der Katholieken te volgen en de bescherming der H. Maagd in te roepen als Middelares en Voorspreekster bij den Goddelijken Heiland.

De Encycliek richt hierop woorden van teedere kinderliefde tot de Moeder van den Verlosser, die ook onze Moeder is, door Hemzelf op het kruishout aan ons geschonken.

Een laatste hartelijke aansporing richt de Paus tot de andersdenkende broeders der Oostersche Kerk. Zij, die Maria, evenals wij vereeren, die door zoovele eeuwen de eenheid met den Apostolischen Stoel hebben bewaard en bij het Concilie van Ephese den Paus als den bewaker van het geloof begroetten, worden vol warmte uitgenoodigd, terug te keeren tot den ouden gemeenschappelijken Vader, die in den persoon van Paus Celestinus I vijftien eeuwen geleden met hen in wonderbare eenheid van geest en hart, het hoogste voorrecht der H. Maagd, haar Goddelijk Moederschap heeft afgekondigd.

Met verlangen ziet de H. Vader uit naar den dag, waarop zij tot de eenheid zullen terugkeeren, om zich met hem voor de mozaïken van de basiliek van Santa Maria Maggiore, welke den triomf van Maria op het Concilie van Ephese verheerlijken, neer te werpen.

Tenslotte stelt de H. Vader om de tegenwoordige viering in de herinnering te doen voortleven, voor de geheele Kerk het officie en de Mis van het moederschap van Maria vast.

INGEZONDEN.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie, zoowel wat vorm of inhoud als wat strekking betreft. De kopy wordt zelfs bij nietplaatsing nimmer teruggegeven.

Dutch Windward Islands

Jan. 23d. 1932.

Dear Mr. Editor.

Please for a small column in your esteemed paper „Amigoe di Curaçao" wich we understand means. „Friend of Curaçao."

Let it be a friend to us poor Windwardislanders also.

With due respect to his Excellency's intention of establishing steammail service in these islands We are sad to say it is more disadvantageous than beneficial, and we shall state a few facts.

1o The small merchants, who received their supplies from St. Thomas and St. Kitts — very often through the kind courtesy of the captain of the mailschooner are entirely deprived of his facility,

2. Persons wishing to spend a few days in one of the neighbouring islands for medical or business purposes have to refrain from this on account of having to be away two full weeks or more — whereas formerly every week the schooner would call at each island and besides this the Curacao port packet would make two calls at each monthly.

3. St. Eustatius and Saba — are more isolated than before, having no craft at all.

4. The expensive freight charges in the case of having proper documents.

5. When the sea is rough the cargo is taken back to Curacao, which may be perishable goods. This was the case at Statia last trip. The schooner would have pursued to St. Martin and after the weather abated would have returned and landed her cargo.

6 The mailservice is at random. It takes so long to get a reply to our letters.

7 What will be the fate of the ATLAS, should she encounter bad weather in the hurricane season whenher engine is breaking down now?

Oh Mr. Editor the present situation is deplorable. It is a poorway to help these islands. Though it seems that everything is spitework in opposition to vox populi. The minority carries.

The steam service may be beneficial to the few travelling officials but a day mailservice between the islands with a motor schooner would be more beneficials to the community, an improvement in the mailservice and still would not cause such inconvenience to te few travelling officials.

A montly steam service with Curaçao is quite sufficent.

Our universal prayer is, „Lord deliver us from the contract with the ATLAS.

Thanks Mr. Editor and we hope and pray that these pressing facts may appeal to the hearts of those who are willing and able to help us and that they may do so quickly.

Gratefully

VOX POP.

Aangekomen en vertrokken Passagiers.

Aangekomen.

van Aruba.

S.S. „El Libertador" 24-1-32

Mr. Dr. A. R. Mailer, Mrs. J. H. Mailer, Mrs. Clementina King, Mr. Frank Marshall, Mr. Olide Jacob, Mr. J. W. A. Pantophlet, Mrs. Corina Gomez & 1 kind, Mr. Benjamin Silvester, Mr. Louis A. Beckles Mr. James A. Rose, Miss. Rosalia Arrendell, Miss, Estelle Arrendell, Mrs. Marie Viloenes, Mr. Fidencio Kock, Mr. Paul Edgar Jozeph, Mr. Placido Kock, Mr. Francisco de Cuba, Mr. Juancito A. Paulo, Mr. A. Connon, Mr. Moses Geiger, Mrs. Maria Fleming, Mr. Eugenio Bravo.

Vertrokken.

Naar Paramaribo.

S.S. „Stuyvesant" 24-1-32

Mr. Edwin E. J. Zichem, Mr. Cornelis H. Th. Dreischer, Mr. Winfried J. J. Riedewald & 1 kind, Mrs. Hermina Ch. Landolf & 1 kind, Mr. Henry Jessuroen, Mr. Joseph Tsang A Lee, Mr. Jacq. Harry Landolf, Mr. Hernan Charles Lieddek.

naar Aruba

S.S. „El Libertador" 25-1-32

Mr. Louan Audisho, Mr. A. Krottnauer, Mr. Dr. A. Mailer, Miss. Margarita Meulens, Mr. Con Goodridge, Mrs. Cornelia Pieters & 2 kind, Mr. Maximo Rodriquez, Mrs. Ellen Gumbs, Miss. Susanne Gumbs.

Bijblad van de Amigoe di Curaçao
van 19 December 1931

Bisschopwijding van Mgr. I. Verriet O. P.

De plechtigheden te Venray

We lezen in de Tijd van 6 Jan.

Het was heden een groote dag voor het kleine Venray; in de uit 1401 dagteekenende parochiekerk van St. Petrus Banden had door den Aartsbisschop de plechtige Bisschopswij-. ding plaats van Z. H. Ex. Mgr. P I. Verriet, benoemd tot Apostolisch Vicaris van Curaçao.

Het stadje was in feesttooi. Van den toren der kerk, waarin de plechtigheid plaats vond, wapperde de Nederlandsche driekleur, omgeven door een viertal witgele vlaggen, terwijl ook de ingang tot de kerk fraai versierd was, evenals het huis, waarin de nieuwe bisschop verblijf hield. Van dat huis tot aan de kerk waren de Patersstraat en de Grootestraat met over den weg gespannen vaantjes en wimpels versierd, die echter door het slechte weer veel te lijden hadden gehad.

Het regenweer der laatste dagen had aan de geheele versiering veel schade toegebracht. Onder deze versiering ging hedenmorgen om halfnegen de niet minder kleurige stoet, waarmee Mgr. Verriet naar de kerk werd gebracht, waar hij in 1880 ook gedoopt is.

De stoet.

Het was een grootsche stoet, die werd geopend door marechaussees te paard en waarin verder meeliepen verschillende schutterijen, o. a. de schutterij H. Anna in haar blauwe en de schutterij Zandakker in haar groene kostuums; verder besturen van allerlei patronaten en congregaties, vakvereenigingen, fanfarecorps, bruidjes enz.

De a.s. bisschop benevens zijn consecrator,den Aartsbisschop Z. H. Ex. Mgr. Jansen, liepen onder baldakijns in den stoet mee.

H. H. Exc. Mgr. P. Hopmans ' isschop van Breda A. F. Diepen, bisschop van 's-Hertogenbosch en J. D. J. Aengenent, bisschop van Haarlem, reden in een auto in den stoet mede.

Als verdere asistentie werd medewerking verleend door den pastoor der parochie, den Z. E. Heer Thielen, als presbyter ass. en kapelaan Geurts als ceremoniarius, benevens door een 16-tal paters Dominicanen.

In de eenvoudig, maar smaakvol met dundoek, in hoofdzaak licht-blauw geel en wit, en met bloemen versierde kerk, was voor het hoofdaltaar in het Priesterkoor het altaar voor de wijdeling opgericht; terwijl aan weerszijden in het priesterkoor het wapen van den nieuwen bisschop prijkte.

Het wapen bestond uit vier kwartieren. In den linker bovenhoek het wapen der Dominicaner-orde. In de rechter bovenhoek St. Petrus Banden, Patroon der Parochiekerk van Venray. In den linker benedenhoek de vredesduif met weegschaal der rechtvaardigheid in den snavel. In den rechter benedenhoek de heliotroop, symbool der godsvrucht, omgeven door een kroon. De wapenspreuk van den nieuwen bisschop luidt: Pax Justitiae et honor pietatis. (De vrede der rechtvaardigheid en de eer der Godsvrucht.)

In de kerk.

In de kerk werd de stoet ontvangen met het Ecce sacerdos van Haller, uitgevoerd door het koor der parochiekerk, onder leiding van den W.E. Kapelaan Strijkers, dat ook de overige gezangen uitvoerde.

Gezongen werd de Missa Reginam Martyrum van Refice, het Te Deum van Perosi en de Cantate Domino van Hassler.

Het orgel werd bespeeld door Henry Helting. De plechtigheid, die het gewone verloop had dat bij elke bisschopswijding wordt gevolgd, maakte diepen indruk op alle in de overvolle kerk aanwezigen, onder wie wij opmerkten, behalve de reeds genoemde, aan de plechtigheid zelf deel hebbende Bisschoppen, in de eerste plaats Z.H. Exc. Mgr. Aengenent, die plaats had genomen in het Priesterkoor aan de Epistelzijde; Mgr. dr. Poels, Mgr. Bekkers uit Voorschoten, de Commissaris der Koningin, baron van Hövell tot Westerflier; L. A. Fruytier, oud-Gouverneur van Curaçao, O. v. d. Loo, Burgemeester van Venray, Jan Poels en Jos Manen, leden van Gedept. Staten van Limburg: dr. Verhoeven, dir. van het R. K. Centraal Bureau van Onderwijs, te 's Gravenhage; dr. Schimm v. d. Loeff, dir.-geneesheer van het krankzinnigengesticht St. Anna te Venray, P. Groenen, Secr. der Indische Missie, 's Gravenhage; Pater C. Kuhnen van het college te Neerbosch, die het wapen van den nieuwen bisschop concipieerde, prof. dr. Alph. Mulders v.h. Groot Seminarie Hoeven, J. Bourgogne, voorz. v. h. Apostolaat ter Zee, Zr. Hyacintha, Huize Bethlehem te Nijmegen; Pater Gardiaan der Franciscanen te Venray en Pater Vicarius, pater rector van der Veen, van het Gymnasium te Venray, Pater van Rijswijk, provinciaal der Carmelieten te Boxmeer; Pater Caminada, prov. der Franciscanen te Weert, Zr. Hortensia, alg. Overste der Dominicanessen te Voorschoten, de superior generaal der Fraters te Tilburg, rater Tharcisio, pater Peeters, missiepater van Steyl, Jhr. de Bouvier, districtscommandant der Kon Marechaussee te Nijmegen, Zuster Fulgentia, alg. Overste van „Onder de bogen" te Maastricht, zuster van den a.s. Bisschop, Kannunik Th. Creemers, deken van Horst, als ver tegenwoordiger van Mgr. L. Schrijnen.

Receptie.

Na afloop der plechtigheden was er om elf uur receptie in de Landbouwbank.

De gevel van de Landbouwbank, waarvan de zwager van Mgr. directeur is, en waar hij den laatsten tijd vertoefde, was keurig versierd en in een kasteel herschapen, waarop een schild was aangebracht met het volgend opschrift:

„Door Pius werd Gij uitverkoren Bisschop te zijn van Curaçao, dat U voor Christus is beschoren een lange dienst in heil'ge trouw".

Om drie uur vereenigden zich de autoriteiten en verdere genoodigden aan een noenmaal.

De Bisschopsstaf werd aangeboden door de parochianen der kerk van St. Petrus Banden te Venray.

De ring is uit Curaçao gekomen.

Verder heeft de familie Nolens hem het borstkruis van Mgr. Nolens z.g. geschonken.

Nuttige wenken voor de Beoefenaars der Sport.

De Curaçaosche Bond voor Liehamelijke opvoeding (C. B. L. O.) mocht van den Nederlandschen Bond een schrijven ontvangen, met zulke nuttige wenken, dat we gaarne aan het verzoek van het Bestuur de C. B. L. O. voldoen om dat schrijven in ons biad op te nemen.

Met dat Bestuur hopen wij van harte, dat dit schrijven indruk moge maken op diegenen, aan wie de verschillende zoo juiste opmerkingen zijn gericht, hetgeen zeer ten goede zal komen van den C. B. L. O. en de spoit in het algemeen.

Het schrijven luidde:

Het Hoofdbestuur van den Nederlandschen Bond voor Lichamelijke Opvoeding heeft de eer U Mijne Heeren geluk te wenschen met de oprichting van Uwen Bond en U dank te betuigen voor de vriendelijkheid ons daarvan wel te willen verwittigen.

Wij veroorloven ons hieraan onze beste wenschen voor Uw aangevangen werk toe te voegen en wij zullen het ons tot een eer rekenen, wanneer wij onze landgenooten in het Rijk buiten Europa op het veelzijdige gebied der Lichamelijkken Opvoeding op eenigerlei wijze van dienst mogen en kunnen zijn.

Het heeft ons ten zeerste verheugd, dat U bereids zooveel steun is toegezegd van meerdere zijden, waarmede de symptomen van *algemeene belangstelling* in Uw werk blijkbaar aanwezig zijn.

Want Mijne Heeren hiermede komen wij onmiddellijk op het terrein waaromtrent U ons om inlichtingen vraagt, genoemd in den slotzin van Uwen aan ons gerichten brief.

Wij achten *algemeene belangstelling* een zeer voorname factor; deze moet worden verkregen bij de lichamen van algemeen bestuur, evengoed als bij particuliere instellingen, athletiek en sportvereenigingen en autoriteiten.

Voor het verkrijgen dier belangstelling hebben wij in de eerste plaats de pers noodig, waartoe wij het persoonlijk contact met de toonaangevende bladen opnemen, door de redacteuren tot een bijeenkomst uit te noodigen en bij die gelegenheid het doel en werken van onzen Bond te bespreken. Bovendien worden regelmafig persoonlijke bezoeken gebracht bij de hoofden van departementen van bestuur, teneinde de zoo noodzakelijke medewerking en steun te verkrijgen.

Evenals onzen Bond geen verschil kent tusschen rang of stand, politieke of geloofsrichting (behoudens anti-nationale politiek) evenzoo vermeenen wij, dat zulks ook opgesloten ligt in den naam van Uwen Bond.

Immers, alleen dan is het mogelijk de doelstelling van Uwen Bond *algemeen* te doen zijn, welke doelstelling o. m. zal moeten luiden:

Verhooging van de Volkskracht op Curaçao.

Een zeer voonaam middel tot verhooging dier volkskracht schenkt ons de Lichamelijke Opvoeding, welke zoowel op lichamelijk als op geestelijk gebied werkzaam moet zijn.

Het zal U Mijne Heeren genoegzaam bekend zijn, dat de veelvuldig voorkomende excessen op het gebied der sport, velen afkeerig van sport maken en hebben gemaakt.

Wanneer de beoefening van sport zou leiden tot aanwakkeren van verkeerde hartstochten, afgunst, jaloezie, eerzucht, wraakzucht e.d. dan — U zult het met ons eens zijn — wordt juist het tegengestelde der doelstelling bereikt. En aangezien de praktijk ons op dit gebied helaas vele slechte voorbeelden biedt, veroorloven wij ons in bescheidenheid hier — bij de aanvang van Uw werk — een waarschuwend woord te laten hooren.

Instede van de evenvermelde slechte karaktereigenschappen moet de sport wederzijdsche waardeering, offervaardigheid, naastenliefde, zelfrespect, saamhorigheidsgevoel e.d. aankweeken en bevorderen.

Wat beteekent voor de volkskracht goed ontwikkelde spieren, een harmonisch ontwikkeld lichaam met een een bedorven karakter?

Wij hebben met deze enkele regelen op gevaren willen wijzen, die bij verkeerd geleide sport kunnen optreden.

Nu zou het ons te ver voeren om hier ook in enkele regelen aan te geven op welke wijze naar onzerzijdsche meening de sport in goede banen geleid moet worden, doch niettemin willen wij in groote trekken terzake onze meening hier neerschrijven.

Vooreerst achten wij het noodzakelijk, dat de lust om zich lichamelijk te oefenen moet worden aangekweekt. Een middel daartoe is het instellen van een vaardigheidsdiploma.

De vaardigheidseischen dienen zoodanig te worden gesteld, dat zij een veelzijdig karakter hebben; doch niettemin binnen het bereik liggen van een normaal gezond mensch. Leeftijdsgrenzen dienen daarbij te worden aangegeven.

Het veelvuldig wedstrijden spelen is aanvankelijk niet gewenscht. Het leidt tot weinig sportbeoefenaars en veel toeschouwers, terwijl het omgekeerde moet worden bereikt.

Een uitstekend propagandamiddel is een massa-sportdemonstratie. Voor Scholen, Vereenigingen, particuliere- en Staats-instellingen wordt een groote sportdag — bijv. op een erkenden feestdag — georganiseerd en zoowel athletiek als spel gedemonstreerd.

Uiteraard moeten wij ons tot enkele hoofdgedachten bepalen, aangezien wij over de zienswijze, en de belangstelling in deze te Curaçao niet kunnen oordeelen, terwijl mede de plaatselijke omstandigheden hun invloed op de leiding in de materie kunnen doen gelden.

Wij zijn er ons van bewust verre van volledig geweest te zijn, doch hopen niettemin een enkele gedachte te hebben aangegeven, die voor U haar waarde zou kunnen hebben.

Met de meeste hoogachting heb ik de eer te zijn,

Namens het Hoofdbestuur,
De Secretaris,
w.g. . . . .

N. V. tot Aannemen van Werken voorheen H. J. Nederhorst.

1872 — 1 JANUARI 1932.

Deze firma heeft op 1 Januari 1932 haar 60 jaar bestaan herdacht.

Ter gelegenheid hiervan heeft de directie een fraai geillustreerd gedenkboek uitgegeven, waarin in 't kort een overzicht wordt gegeven van het bedrijf vanaf de oprichting en zijn ontwikkeling tot den huidigen dag. De burgemeester van Gouda heeft er een voorwoord in geschreven, waarin wordt gezegd dat dit gedenkboek niet alleen is een herinneringswerk, dat getuigt van tevredenheid over den gang van zaken in de afgeloopen zestig jaar, maar dat het spreekt van vertrouwen in de toekomst, wanneer de economische bedrijvigheid weer ten volle zich gaat ontplooien.

Het gedenkboek verhaalt hoe 60 jaar terug, de stichter der onderneneming, de heer H. J. Nederhorst als eenvoudig timmerman de grondslagen heeft gelegd van het belangrijke bedrijf, dat zich in de loop der jaren door ontplooing van groote energie tot een grootbedrijf op het gebied van aanneming van werken op elk terrein van bouw-en waterbouwkunde, betonwerk en wegenbouw heeft ontwikkeld.

Het is interessant te lezen met welke primitieve middelen het bedrijf is begonnen en hoe het is gegroeid. In deze 60 jaren is de overgang gekomen van eenvoudige huizen tot landhuizen, van werkplaatsen tot grooten fabrieksbouw, van gewone grondwerken tot waterbouwkundige werken, waaraan groote problemen vastzitten. En in de laatste jaren heeft hier in West-Indië op Curaçao en Aruba het aannemersbedrijf Nederhorst een geheel nieuwe bedrijvigheid ontplooid, zoodat thans ook daar kantoren en werkplaatsen zijn gevestigd.

Het fraai verzorgde gedenkboek bevat met de foto's van directie en commissarissen, de leidende werkers in het bedrijf, talrijke afbeeldingen van de in den loop der jaren voor particulieren, groote ondernemingen gemeenten en andere overheidslichamen uitgevoerde bouwkundige, waterbouwkundige en betonwerken.

Onzen hartelijken dank voor het ontvangen boekwerk, en onze beste wenschen voor de Jubileerende firma.

INGEZONDEN.

Queen Wilhelmina library.

SABA has a Library with Abovename. It is called a Society and PUBLIC Readingroom. There are three classes of Members, namely: A, B and C.

Member A and B may visit the Reading-room. Member C. is styled „Reader" but is not to visit the Reading-room. A nice contradiction to its name: PUBLIC Reading-room!

Subscription-fee for A, B and C is respectively: Five, Four and Three guilders per annum.

Half of the population of Saba is white. The Bottom or town where Library is, has about 400 people, out of wich 40 are white.

The Library presently has Twelve Members. All in the Bbttom, and all white people. The other villages have no members.

What is the reason of such a limited number of Members?

Well this: Firstly, Subscription is too high;

Secondly: The Black and coloured people are BARRED through RACIAL HATRED.

An article in the By-Laws or regulations reads: „The Library is for the education of the inhabitants of the island."

Why then are the black and coloured people barred? Is the beforementioned article only there for fun?

Sometime in the early part of this year notice was given to the Public, thas His Excellency the Governor had raised „Subsidy" of the Library to one hundred and fifty guilders per annum.

Why was this done? Did not His Excellency show by that noble deed, that H. E. wanted SABA'S ENTIRE population to benefit by that raise and not a few?

Still a few only enjoy that. This is no fantasy but reality. The Library has a nice little collection of books. Enough to keep children after passing the school busy from idleness and mischief.

There the books are on the shelves in the Library as „ORNAMENTS. The Public wants to read. But cannot stake five, four or three guilders on the table, especially in these hard times for subscription. Cannot it be made easier for the decent Public to read?

In the neighbouring island of St. Kitts every decent person is allowed to enter the Public reading-room at that place regardless of colour, race or social standing, to read FREE. That is an encouragement.

But in Saba there is no encouragement at all. There are persons who run the Library who delight to see these lovely books destroyed by „Worm" rather than for Public to read them Free or by paying a trifle each time a book is taken out.

This year our Receiver send around invitations to former members to attend a Meeting, which meeting was intended to reopen the Library.

In that Meeting we were told, that our Receiver said that His Excellency the Governor orders to open the Library, that Meeting our Doctor Berkenveld pleaded earnestly for the Library to be opened to all and to make the way of getting a book easier, for instance, to pay a few cents for a book each time a book is taken out, to encourage the People to read.

That our Receiver solemny declared: that the doctor did not want the Library to be opened. Just fancy! But such is life.

Mr. Editor, we have seen the Library closed twice already.

It is opened once again. As is mentioned above, the Library has only Twelve, yes Twelve members, the half of which our old ladies over forty and fifty who amuse themselves by looking after Dutch papers like „Haagsche Post" on the table, since they do not understand one syllabe of the Dutch language.

Mr. Editor we are wondering if His Honour the Gezaghebber of the Windward Islands has noticed on his frequent inspection trips, how many people visit the Library. Taking an evening's walk, we often see the Librarian sitting a alone patiently awaiting visitors.

But this we know, Mr. Editor: If the System of the Library is not changed and if the Public is not encouraged to read the Library's end is not far off.

Thanking you Editor for space in your valuable paper.

Yours very truly,
A bookworm.

Saba 18 December 1931.

Eenzaamheid.

Zacht klieft het schip de zilte baren,
Omhuld door de schittering der maan
En in gedachten stil en teeder,
Zie ik mijn home in Holland staan.
De engines hoor ik eindloos wentlen,
't Symbool van kracht, van bruut geweld
Als voortgezweept door duizend duivlen,
Naar het hen gewezen einddoel snelt.
Het schip glijdt voort, schijnt verlaten,
'k Voel mij zoo treurig en alleen,
Bij 't licht der maan en duizend sterren,
Klinkt 't lied der wind als zacht geween.
Ik staar en staar. Wat voel ik? Tranen?
Op de handen waaiend door den wind.
Ben ik die groote ruwe zeeman,
Die staat te schreien als een kind?
Eenzaamheid! Wat ga ik jou begrijpen!
Je leert zoo goed wat mensch zijn is.

Curaçao S. S.

INGEZONDEN.

Zijn onze Bovenwindsche Eilanden een slachtoffer van overdreven nationalisme?

Onder dezen titel verscheen in de papiamentsche courant „La Union" van 5 Nov. 1931 een artikel van een schrijver, die den uiterlijken vorm niet laat beantwoorden aan den inhoud. Wat is immers het geval? Schrijvers bedoeling schijnt te zijn, dat z'n uiteenzetting onder de aandacht, komt van het bestuur, van „Het Gouvernement", maar dat Bestuur is Hollandsch, en ook voor de leden van den Kol. Raad (waarvan de meesten Curaçaoenaar zijn) is het Hollandsch de bestuurstaal.

Deze inconsequentie daargelaten, is misschien niet zonder belang den inhoud van dit artikel in het kort weer te geven.

Het moet gezegd, dat genoemd artikel niet den minsten schijn draagt van valsche kritiek, en evenmin in strijd met de ideeën van „De Nederl. Gedachten." 't Is veel eerder een soort aansporing en wegwijzer ter verkrijging van grootere eenheid, die gezocht wordt tusschen het moederland en de W. I. Kolonie.

Schr. wijst op de eerste plaats op de groote belangstelling van 't Bestuur voor de opheffing van de B. W. eilanden, welke belangstelling zich in hoofdzaak uit in economische verbeteringen.

Zooals begrijpelijk toont de bevolking der B. W. ten zeerste hun dankbaarheid voor deze economische belangstelling en zonder twijfel zal een zekere wel vaart zijn goeden invloed hebben voor de zgn. eenheidsgedachte. Schr. geeft dan enkele feiten, waardoor het Bestuur z'n belangstelling toont, onder welke feiten zeer zeker de oprichting van een Radio Station had genoemd mogen worden. Maar misschien was schr. niet voldoende op de hoogte van dezen zegen voor Saba en St. Eustatius; wellicht heeft hij ook geen volledige opsomming van feiten willen geven.

Hoe dit zij, schr. vraagt dan of er ook zooveel belangstelling bestaat voor de B. W., wat het zijn sociale en cultureele gedeelte betreft.

Terloops zij hier gezegd, dat niet alles ineens kan gedaan worden, en dat toch eigenlijk de daadwerkelijke belangstelling nog geen eerste lustrum heeft gevierd. Toch zal iedereen het met schr. eens zijn, dat een plan van opheffing meer inhoudt dan verbetering van economische toestanden, wil tenminste dat plan volledig zijn.

Schr. wijst erop, dat met betrekking tot het sociale en cultureele gedeelte een Bestuur moet steunen op de beginselen van rechtvaardigheid en billijkheid, en dat de eenige bedoeling van een goed Bestuur is: werken voor het „Volledige" welzijn van het volk, in grootmoedigheid en belangeloosheid.

Waarschijnlijk bedoelt schr. vooral het persoonlijke belang uit te sluiten, tenminste als hoofdbedoeling in het besturen van een volk. En 't moet erkend, dat er wel eens reden bestaat om van aan persoonlijke belangeloosheid als hoofdbedoeling twijfelen.

Zeer zeker is niet meer dan billijk, dat bepaalde rechten, die voorkomen uit de levensomstandigheden, en vooral ook het eigen karakter van een volk, al is het nog zoo klein, dient geëerbiedigd, zoolang deze niet in strijd zijn met de deugdelijke grondbeginselen van economisch, sociaal en cultureel leven.

Volgens schr. is het dan ook niet goed, dat men een volk, hoe klein ook, opdringt waardoor zeker gevaar ontstaat dat een volk als 't ware tweeslachtig wordt.

En dit gevaar schijnt te bestaan met betrekking tot de B. W. bevolking, wat een Engelsch-sprekend volk is, gelegen tenmidden van Engelsche eilanden, maar bestuurd door een Hollandsch Gouvernement.

Naar aanleiding van het verschil van taal vooral, gaat schr. bepaalde feiten na, die volkomen juist zijn. Hij zegt n.l. dat sommige betere families hun kinderen naar Engelsche eilanden sturen voor een volledige Engelsche opvoeding, om later een betere mogelijkheid te hebben een behoorlijke positie werkkring te verwerven of in Amerika of op een der Engelsche eilanden. De opwerping hiertegen in de Amigoe van 3 Oct. door een zeker heer P., dat er in Saba geen 6 families zijn, die voor deze reden zouden gaan, maar wel om in Amer. te werken doet aan deze quaestie niets af, want ook zij, die in Amerika gaan werken, voelen daar het tekort van een Engelsche opvoeding, zoodat volwassenen dikwijls door lessen hun tekort in eigen taal moeten trachten aan te vullen.

Feit is immers, dat de B. W. Hollandsche Koloniën zijn, waar Engelsch wordt gesproken, en die hun voornaamste relaties hebben in de U. S. A., Bermuda en andere Engelsche eilanden, waar een of meerdere leden van een gezin hun werk en bestaan voor de familie vinden.

Waarom gaan ze niet naar Holl. of Curaçao, vraagt schr. De reden daarvoor is niet, dat ze geen Holl. spreken, maar de absolute onmogelijkheid, wat Holland zelf betreft, en de zeer betrekkelijke mogelijkheid, wat Curaç. (in den goeden tijd) betrof.

Door omstandigheden, die niet te wijzigen zijn, is dus deze bevolking aangewezen op Engelsche werkkring. 't Is waar, dat er op deze eilanden altijd een tekort zal zijn aan algem. ontwikkeling, (daarvoor zit men op een eiland) maar dat neemt ook niet weg dat een behoorlijk onderricht in hun eigen taal, hun bestaans-taal als 't ware, vollediger en beter kan zijn, dan nu het geval is. Feit is het ook, dat hiervoor een werkelijke belemmering is het aanleeren van de Holl. taal, waarvoor een bepaalde tijd is afgemeten, maar w e l k e afmeting n o g grooter schijnt te moeten worden, tenkoste natuurlijk van 't Engelsch en misschien ook van andere vakken, die noodzakelijk zijn als rekenkunde aardrijkskunde, stellen etc. Een l e s-week heeft nu eenmaal z'n eigen afmeting.

De gevolgen hiervan zijn te voorzien, dat noch de Hallandsche, noch de Engelsche taal behoorlijk gekend wordt daarbij in aanmerking genomen de g r o o t e moeilijkheid v a n het Hollandsch als vreemde taal, en het vooruitzicht van onnut aan deze kennis verbonden, zooals blijkt uit de geheele levensomstandigheden der bevolking.

Men zegt dan:

Ja maar de B. W. zijn t o c h e e n Holl. Kolonie en moet dus door een Holl. Gouvern. bestuurd.

Maar dat sluit niet in, dat daar noodzakelijk de Holl. taal moet gesproken worden, want zegt Schr. het beteekent alleen dat het volk bestuurd wordt volgens de beginselen van rechtvaardigheid en billijkheid en dat men werkt voor 't welzijn van het volk.

Vervolgens gelooft Schr. niet dat de liefde voor het moederland verhoogd zal worden door het leeren van het Hollandsch wat (in 't algemeen gesproken) later niet meer gesproken word. M. i. zal zelfs het tegendeel plaats hebben, doordat velen het tekort in hun Engelsche onderricht zullen verklaren door het noodgedwongen Hollandsch leeren.

En bovendien is het gewoon menschkundig dat een antipathie (in kinderen) tegen al de moeilijkheden in het Hollandsch ontstaat, die zich voor later uit zal strekken tot alles wat met het Hollandsch verbonden is, dus ook het Bestuur; vooral na de bevinding dat het geen levensnut heeft, maar veeleer oorzaak is, dat men later (in den vreemde) speciale lessen moet gaan volgen om behoorlijk Engelsch te leeren.

Volgens schr. is het van meer belang om de vaderlandsliefde te verhoogen, dat een volk de hoogstaande cultuur en beschaving van het moederland leert kennen in de beelden van zedelijkheid en belangeloosheid in alle takken der ambtenarenwereld, zoodat men overtuigd is van de echt goede bedoeling, dat men werkt voor hun welvaart.

De liefde van een kind blijft altijd beneden 't peil der moederliefde, maar wat zal er van de kinderliefde blijven, als er geen blijk van moederliefde is!

Dit is niet alleen te bereiken door economische opheffing, maar vooral door sociale en cultureele verhooging, en ook hierin is veel tekort gezien.

Het nationale gevoel zal meer stijgen door een weldadig, belangstellend en hoogstaand bestuur, dan door een band van de taal, die later wringt.

Daarom vindt schr. het van 't hoogste belang, dat de vertegenwoordigers van het Bestuur op de B. W. eilanden menschen zijn, die respect afdwingen door een hoogstaand privaat leven, die weten mee te voelen met de bevolking in al hun nooden en die hen met beleid en stricte rechtvaardigheid hooger weten op te voeren.

M. i. kan er in deze richting nog veel gedaan worden vooral ook wat de lagere ambtenaren-wereld betreft, want econom. belangstelling alleen is niet in staat de echte beschaving te verhoogen en een ware nederlandsche liefde voort te brengen. Maar wanneer de blijvende band word gelegd van hoogachting, eerbied en stricte rechtvaardigheid, dan kan het niet uitblijven dat er een ware sympathie, een echte liefde ontstaat voor het Holl. Bestuur. Het verschil van taal zal daarvoor geen belemmering zijn maar eerder een medewerking in de goede richting, omdat men dan voelt, dat het eigen karakter, een noodzakelijk middel voor een goed bestaan door het Bestuur geëerbiedigd word.

Moge daarom de bevolking der B. W. niet enkel door econom. belangstelling worde geholpen, maar vooral ook door sociale en cultureele verbetering, want dat is de groote kracht voor veredeling en trouwe vaderlandsliefde.

U, heer Redacteur, dankend voor plaatsruimte.

B. W. E. B. S.

Boekbespreking.

GOG.

Door Giovani Papini

Prijs fl. 5.50

GOG is een geniaal boek, en heeft in zijn genresatyre - humor - ironie op en over de ontbindingsverschijnselen der menschelijke samenleving, zijns gelijke niet. Dit blijkt reeds uit eenige van de vele hoofdstukken: De leerstoel der ftiriologie (luizenkunde) - Zielenchirurgie - De Verdierlijker - De geveinsde moordaanslag - A.A. en W.C. enz.

„GOG" is geen bloote amusements lectuur, die schrijft Papini nooit, en juist in Gog, zooals wellicht in geen enkel ander zijner werken, steekt een groot deel van zijn ontstellende, encyclopedische kennis: maar verwerkt met zooveel sprankelend vernuft, met zoo'n wonderlijke, grillige fantasie, dat het boek u geboeid houdt, meer dan een roman, door al zijn hoofdstukken.

Enkele critici waren er door geërgerd in den katholieken Papini nog denzelfden lust naar „stroncature - onthoofding - terug te vinden als vóór zijn bekeering, alsof de bekeering zoo met één slag ook een schrijverstemperament verandert of veranderen moest, en alsof het onchristelijk was te doen zooals weleer Christus zelf, en de sjacheraars met de zweep uit den tempel te jagen, en de farizeërs te noemen, die „witgekalkte graven vol vuilnis," die ze werkelijk zijn.

GOG, de held van 't boek, die er zijn experimenten en zijn meenigen meedeelt, is Papini niet. Papini zelf hecht er aan dit uitdrukkelijk te verklaren: „'t is toch niet noodig hoop ik, er bij te voegen dat ik op geen manier de gevoelens en gedachten van Gog goed keuren kan. Heel mijn wezen zooals het hernieuwd werd door mijn terugkeer naar de waarheid, kan enkel verafschuwen wat Gog gelooft, zegt en doet.

Wie mijn boeken kent vooral de laatste, zal wel zien dat er tusschen Gog en mij niets gemeens kan zijn."

Op dit boek, dat met zoo'n vreeselijke satyrische kracht, de gruwelijkste miserie onthult, van de moderne cultuur, die God negeert, liet Papini zijn stempel drukken met de leus „Inveni portum".

Over die haven en 't geluk en de schoonheid, die hij er in vond, schrijft hij nog wel eens een ander boek.

Verkrijgbaar bij de
R. K. Boekhandel „St Augustinus"
St. Thomascollege Tel. 56.
St. Martinusgesticht Brionplein 248
Fratershuis Aruba Fratershuis Bonaire

Boekbeoordeeling.

Economische Bemesting in de Tropen.

Van de Vereenigde Chemische Fabrieken te Utrecht ontvingen we bovenstaande brochure geschreven door Dr. Ir. W. H. C. Knapp, Landbouwkundig Ingenieur.

Het keurig uitgegeven, rijk geïllustreerd boekje bevat behalve een beknopte behandeling van de algemeene grondslagen der moderne bemestingsleer en haar toepassing voor de tropen, een bespreking van de eischen welke de belangrijkste Indische cultuurgewassen aan den bodem en zijn voedingstoestanden stellen. Voorts is niet alleen op de cultuur - technische, maar ook op de economische zijde van het bemestingsvraagstuk de aandacht gevestigd.

Ten behoeven van degenen die in enkele onderdeelen meer belang stellen, is een kleine literatuurlijst aan het slot opgenomen.

Prof. dr. J. H. Aberson, prof. ir. J. Hudig, dr. J. J. B. Deuss, dr. ir D. Tollenaar, als de dames en heeren, verbonden aan leeszaal, bibliotheek en foto - afdeeling van het Koloniaal instituut te Amsterdam, gaven hun gewaardeerde adviezen en medewerking.

Aan belangstellenden die deze brochure, dan wel een of meer der publicaties met betrekking tot de gewassen afzonderlijk wenschen te ontvangen, worden zij gaarne toegezonden. Zij zijn gratis verkrijgbaar bij de Vereenigde Chemische Fabrieken, Maliebaan 81, Utrecht.

Bekendmaking.

De Curator in faillissement van EMILIO FERDINANDEZ WILLIAMS, wonende op Curaçao, heeft op heden ter Griffie van het Kantongerecht alhier nedergelegd de eenige uitdeelingslijst in bedoeld faillissement, welke aldaar gedurende tien dagen kosteloos voor de schuldeischers ter inzage zal zijn.

Curaçao 16 Januari 1932.

De Curator
J. L. C. MONSANTO.

2—2